

UTM MESAGER UNIVERSITAR

Țara nu se poate ridica decât prin ingineri

Anul XIV. Nr. 10 (138). Decembrie 2011. Ediție lunară. 8 pagini.
Fondator: Universitatea Tehnică a Moldovei
www.utm.md/mesager/ E-mail: romelina@list.ru

UTM - decorată cu medalia „European Quality”
(Oxford, Marea Britanie, 2010)

„Burse de Merit-2011” pentru cei mai buni studenți ai țării

50 de studenți din 18 instituții de învățământ superior din Moldova și-au ridicat, pe 19 decembrie 2011, bursele de merit a câte 12.000 de lei pentru rezultate frumoase la studii, în cadrul unei ceremonii organizate în incinta Teatrului Național „Mihai Eminescu”.

Ion Cozma (student al două facultăți – FIMCM și FTMIA), Elina Romanciuc (FIEB), Alexei Nicoara și Mihaela Lozovanu (FCIM) sunt cei patru studenți ai UTM – finaliști ai concursului „Burse de Merit-2011”, organizat de Centrul de Informații Universitare, cu susținerea Consiliului Rectorilor din RM și suportul financiar al BC „Moldova Agroindbank” și al Companiei „Orange Moldova”.

Prezent la ceremonie, Prim-ministrul RM Vlad Filat a transmis un mesaj de grațitudine tuturor studenților care depun eforturi pentru a obține succese mari la învățură, arătându-se sigur că, după absolvire, ei vor putea influența pozitiv domeniile social, economic, cultural și politic ale țării. Premierul a subliniat că îi așteaptă pe tinerii studenți să participe la actul de guvernare. „Am semnat recent o dispoziție prin care instituțiile guvernamentale vor fi obligate să ofere posibilitate tinerilor să facă stagii în cadrul acestor instituții. Vreau să-i văd în curând pe acești tineri în locurile unde se iau deciziile”, a spus Vlad Filat. Totodată, premierul a exprimat mulțumiri profesorilor – pentru munca asiduă și dedicația personală, iar inițiatorilor și sponsorilor – pentru susținerea plină a Programului „Burse de Merit”. „Sub aspect moral, asemenea acțiuni reprezintă pentru companii o obligațiune, dar și o onoare, pentru că în așa mod con-

tribuți la dezvoltarea țării”, a declarat Prim-ministrul.

Prim-ministrul și Asociația Tinerilor Istorici din Moldova au oferit bursierilor câte un set de carte: „Cu cât facem mai multă carte, cu atât mai aproape de valorile europene vom fi”, a spus premierul.

Vicepreședintele Comitetului de conducere al BC „Moldova Agroindbank”, Marcel Teleucă, a subliniat importanța acestui proiect, menit să încurajeze și să promoveze tinerii dotați: „Acest program este rodul muncii noastre comune – a băncii, a partenerilor noștri, profesorilor și studenților. Vă felicit și vă îndemn să fiți perseverenți, să vă stabiliți noi obiective și noi direcții de dezvoltare. Provocați-vă pe voi înșivă și nu cedați niciodată, pentru că nu există obstacole în fața unei persoane profesioniste, instruite și, deci, puternice. Puterea stă în noi!”.

Ludmila Climoc, director general al Companiei „Orange Moldova”, a spus că „Programul „Burse de Merit” a devenit o tradiție frumoasă atât pentru companii, cât și pentru studenți. Este cel mai așteptat concurs anual de burse din țară. Ne exprimăm convingerea că investițiile noastre în proiecte de susținere și dezvoltare a tinerilor își vor găsi continuitate în profesionalismul acestor tineri, care sunt așteptați anual de către angajatorii din țară, inclusiv de „Orange”. Toate aceste proiecte adresate tinerilor reconfirmă statutul nostru de companie social-responsabilă”.

Din cele 245 de dosare depuse la concurs juriul a desemnat 50 de finaliști – 35 de studenți din ultimul an de studiu (ciclul licență) de la 8 instituții universitare și 15 masteranzi de la primul an de studii (ciclul masterat) de la 10 instituții universitare. Învingătorii au fost selectați de o Comisie de Experți independentă, constituită din reprezentanți ai comunității academice.

Programul „Burse de Merit” a fost lansat în 1996 la inițiativa Fundației „Soros-Moldova” pentru a încuraja performanțele academice, științifice și extracurriculare ale studenților din Moldova. Pe parcursul celor 16 ediții anuale la concurs au aplicat peste 3800 de studenți, dintre care 1080 au beneficiat de Burse de Merit, iar ceremonia de decernare a bursei a devenit un eveniment remarcabil în viața universitară din Moldova.

Pe 17 noiembrie 2011, de Ziua studentului, operatorul de telefonie „Moldcell” a înmănat

25 de diplome de bursieri celor mai creativi și sărguincioși studenți din RM. Printre învingători se numără și 8 studenți ai UTM: Tatiana Dragomir, Lilia Roșioru, Tatiana Cotoman, Dmitrii Pădure, Ecaterina Bodnari, Constantin Condrea, Igor Rusu, Alexandr Gospodinov.

Prezent la festivitatea de decernare a bursei, dl Serghei Andronic, decanul Facultății de Radioelectronică și Telecomunicații, UTM, a mulțumit companiei „Moldcell” pentru acest proiect, dar și pentru altele, prin care susține tinerii, studenții și cercetătorii.

„Moldcell” oferă bursierilor nu doar suport financiar lunar, ci și traininguri în cadrul companiei, oportunități de formare a abilităților prin tutela experților din domeniul telefoniei mobile ai companiei și de angajare după absolvirea studiilor.

Proiectul „Bursa Moldcell” s-a optimizat pe parcursul anilor; numărul de participanți s-a extins de la 15 la 25, iar bursa lunară a fost mărită de la 50 la 135 de dolari. Până în prezent, 132 de studenți au beneficiat de burse, 22 dintre care astăzi fac parte din familia de peste 350 de angajați ai „Moldcell”. Bugetul total alocat pentru burse în cadrul celor șapte ediții ale proiectului constituie cca 2 mil. de lei.

Bursa „Moldcell”

Prăciun fericit
și un An Nou
plin de bucurii!

Aho! Aho! la UTM

Ne colindă

dl Dinu ȚURCANU,
lector superior
universitar, magistrul,
Facultatea de
Radioelectronică
și Telecomunicații

Clipa zboară, timpul trece,
Vine anul DOISPREZECE (2012).
Bună vreme, gospodari,
Vă urăm de zile mari,
Vă urăm de sănătate,
Să aveți succese-n toate,
Să aveți multă silință,
Roade bune în știință,
Să aveți multă răbdare
Și dolari în buzunare!

Mânați boii la arat,
Să urăm la RECTORAT.
Să trăiți, Dom-le BOSTAN,
Căci nu ne-am
văzut de-un an.

Sănătate – Domn’ ION,
Să-nflorești ca floarea-n pom,
Noi succese-n noul an,
Domnule Academician!
Cu răbdare și silință
S-aveți roade în știință
Și-n Consiliul de Rectori
Doar cu sfaturi înțelepte,
Cu idei reformatoare
Să veniți la adunare.

Și mai vreau aici să spun,
Că sunteți un tată bun,
Doi feciori ați educat,
Bună carte-au învățat:
Domnul VIOREL BOSTAN –
Este matematician
Cu știință din SUA,
Să o țină tot așa –
Domn’ DIRECTOR să trăiască,
FILIERA să-nflorească,
Numai spor și armonie
Fie la ANGLOFONIE!

Altul e MARCEL BOSTAN –
Iscusit muzician,
Astăzi cu „ALTERNOSFERA” –
Cucerește toată Terra.
Pleacă luna la culcare,
Iar plugarii la muncă
Cu-n pahar de băutură,
Căci ne-ngheață
limba-n gură.
Să trăiască la mulți ani
Dinastia de BOSTANI!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-!

Cine oare, cine oare
Face azi optimizare
În programe și orare,
În procesul de-nvățare? –
Fără planuri și controale
Nu mai faci știință mare.
La VASILE al lui URSU
Nu torc babele cu fusul –
SECȚIA de STUDII azi
Cu știință merge-n pas,
Legătură strânsă are,
Planuri de COLABORARE
Cu Domnia-Sa TODOS –
Omul cel mai de folos,
PRIM-PRORECTOR pe-nvățare,
Studii, practici, avansare.
Înțelept și cumpătat,
Mâna dreaptă-n Rectorat,
Urcă-n sus mereu pe trepte:
Face planuri și proiecte.
Domnul PETRU să trăiască,
Dumnezeu să-l ocrotească,
Profesorii să-l stimeze,
Iar plugarii să-l ureze.

Trageți brazde roditoare
Ici, la INFORMATIZARE,
Ca să-i zicem o urare
Și lui Domnul NICOLAE.
Pentru SECRIERU, frați,
Brazda neagră răsturnați,
Grâu de toamnă semănați
Și de bine să-l urați,
De noroc și sănătate,
De succese importante.
La DEPARTAMENT oprîți
Și pe Domnul ȘEF măriți,
Căci e om cu suflet mare
Și e demn de laudare.
Nu-i uităm nici pe o clipă
Pe colegii din echipă:
Pentru PERETEATCU ALA
Urați, să trezim mahala.
Pentru SERGIU VICOL noi
Vom ura până la o joi.
Mânați boii la arat
Pentru GUȚU, pentru VLAD,
Iar pentru ION ICHIM
Vin de Fragă să cinstim.
Să-l urăm de zile mari
Și pe Domnul CHILIMARI,
Pe DUMITRU – lumea-l știe –
Inginer de meserie.
Cu ARTIOM al lui CEBAN,
Cu GĂRȘCAN, cu ANDRIAN,
Să cinstim un vin „Muscatu”,
Care-l bea doar împăratul.
Și cu IGOR, cu SÂNDUȚĂ,
Să mai bem câte-o cănuță.
Pentru OCUNEV IVAN
Să rodească grâu-n lan,
Iar la DEREVLenco, frați,
Oprîți boii, nu mânați,
Că mâine-i Sfântul Vasile

Premiile Senatului pe a. u. 2010-2011

„Laureat al a. u. 2010-2011 în domeniul activității didactice

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Catedra, facultatea	Gradul premiului
DAGHI Ion, conf. univ., dr.	Cat. DIP, FIMCM	Diplomă, premiu de gr.I, 3000 lei
POGORA Victor, conf. univ., dr.	Cat. Electroenergetică, FE	Diplomă, premiu de gr.II, 1500 lei
ȚIBICHI Viorica, lector superior, dr. OLEINIC Svetlana, lector superior	Cat. CMS, FCGC Cat. Arhitectură, FUA	Diplome, premii de gr. III, câte 800 lei

„Laureat al a. u. 2010-2011 în domeniul activității didactice începătoare”

Numele, prenumele, titlul didactic și științific	Catedra, facultatea	Gradul premiului
POCOTILENCO Valentin, lect. sup., dr.	Cat. CPAE, FRT	Diplomă, premiu de gr.I, 1500 lei
BODNARIUC Ion, conf. univ., dr.	Cat. TM și OM, FIMCM	Diplomă, premiu de gr.II, 800 lei
BÎNZARI Andrei, lect. asistent RACHIER Vasile, lect. asist.	Cat. ACGV, FUA Cat. EM, FEn	Diplome, premii de gr.III, câte 500 lei

„Cel mai bun manual (curs universitar) al a. u. 2010-2011”

Denumirea manualului, autorii	Catedra, facultatea	Gradul premiului
Mecanica fluidelor Autor: CERNICA Ion, conf. univ. dr.	Cat. TME, FEn	Diplomă, premiu de gr.I, 3000 lei
Aționări hidraulice și pneumatice în mașini și sisteme de producție Autor: JAVGUREANU Vasile, prof. univ., dr.	Cat. MSP FIMCM	Diplomă, premiu de gr.II, 1500 lei
Tactica de intervenție la incendii Autori: OLARU Efim, conf. univ., dr. CAPRĂ Mihai, lect. sup	Cat. SAV, FCGC	Diplome, premii de gr.III, câte 500 lei
Drept Imobiliar Autori: CLIMOVA Alla, conf. univ., dr. TEACĂ Ilie, conf. univ., dr.	Cat. DP, FCGC	
Utilaj tehnologic în industria alimentară Autori: GANEA Grigore, conf. univ., dr. COJOC Dorel, conf. univ., dr.	Cat. UTI, FIMT	

„Cel mai bun student al a. u. 2010-2011”

Numele, prenumele	Grupa academică	Facultatea	Gradul premiului
CERNII Olga ROGOZENCO Olga SPINEI Serghei FUMENTIEVA Natalia DECEDJI Maxim ȘUMLEANSCHII Ion	gr. IPA-101 gr. DI-082 gr. EE-082 gr. TLC-095 gr. MAIA-091 gr. GTC-0816	FUA FIMCM FE FRT FIMT FCGC	Diplome, premii de gr.I, câte 700 lei
BURCA Alexandr LAUR Alexandra ȘIDLOVSCAIA Oxana ANDRONACHI Nadejda PALCOVA Ecaterina BULAT Mihai POCHIN Mihai OJOG Daniela	gr. ISACGV-082 gr. ARH-085 gr. DIN-092 gr. IMC-0810 gr. EI-0819 gr. CIC-081 gr. SOE-091 gr. IMTC-091	FUA FUA FUA FCGC FCGC FCGC FRT FRT	Diplome, premii de gr.II, câte 500 lei
BOLOCAN Cătălin IGNATENCO Evgheni GÎRA Marina CROPOTOV Ivan	gr. CFDP-081 gr. IMAC-082 gr. U-081 gr. CIC-088	FUA FUA FUA FCGC	Diplome, premii de gr.III, câte 400 lei

Savantul anului 2011

Pe 22 decembrie 2011, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM a desemnat câștigătorii ediției a VIII-a a Concursului de susținere a științei și inovării în Republica Moldova „Savantul anului 2011” și Premiile AȘM.

Cu Premiul special al Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate remarcabile obținute în domeniul cercetării pe parcursul anului 2011, care au un impact pozitiv asupra dezvoltării științei și economiei naționale, a fost desemnat și dl **Valeriu Dulgheru**, prof. univ., dr. hab., șef al Catedrei „Teoria mecanismelor și organe de mașini”, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Crăciun
Fericit!

Și vom sta vreo patru zile.
Toarnă, Dom-le inginer,
Că afară-i tare ger
Și ne-ngheta limba-n gură
Fără gram de băutură.
utm.md, măi frate
E mereu în actualitate,
Are grijă și-i drăguță
Ați ghicit – CRISTINA BRAGUȚA.
Dacă vrei traduceri, vere,
Tot de la CRISTINA cere.
Ingineri de forță, frate,
Cu știință și cu carte.
Toată lumea din echipă
Răgaz n-are nicio clipă:
Ziua-ntreagă ei lucrează,
Totul informatează,
Rețeaua supraveghează,
Viața ei ne ușurează –
Cu așa echipă bună
Poți să zbori chiar și pe Lună.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-!

Sufflă vântul în zăvoi,
Noi urăm la POPUȘOI.
Să trăiască Domnul ȘEF,
La butoaie să dea cep,
Căci plugarii urători
Vor ura până la zori.
Azi la UTeMe, măi frate,
Fac studenții nu doar carte –
Fac și sport de calitate,
Au succese importante:
Baschet, fotbal și volei,
Rugby, tenis, dacă vrei –
Campioni de speță rară
Și în lume, și în țară.
Să trăiești, Domn' ANATOL,
Să ai răbdare pe ogor,
Campionii să rodească,
Iar CATEDRA să-nflorească,
Căci atunci omu-i frumos –
Când e corpul sănătos.
Pentru Domnul POPUȘOI
Trageți brazdele mai moi,
Semănați grâu și seceră,
Pentru noi și pentru țară.
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: – Hă-ă-!

Țineți calea mai departe
Pân-la CONTABILITATE.
La DIRECȚIA FINANȚE
Munca e fără vacanțe:
Leafă, bursă, deplasări,
Documente, raportări –
Banul este numărat,
Omul muncii e stimat.
Banul cere investire,
Omul muncii – răsplătit.
Ici, la GĂRLEA, la SVETLANA,
Vinul bun se bea cu cana.
Doamna ȘEFĂ să trăiască,
Cu vin bun să ne cinstească,
Noi în anul care vine
Îi dorim zile senine.
Dacă șeful știe toate –
Subalternii stau la roate:
Pentru SPĂNU VALENTINA
Să arăm bine grădina,
S-o plantăm cu busuioac,
Să-i aducă mult noroc,
Că-i ADJUNCTUL PRINCIPAL,
Duce barca înspre mal,
Iar DONȚOVA TATIANA
Numără cu grijă banul,
PE SALARII ȘEF-ADJUNCT
Și aicea punem punct.
Să-nflorească-n noul an
AURELIA BERZAN –
ȘEFĂ-i pe MATERIALE
Și ADJUNCTUL de vaoare,
Iar LUDMILA lui ROTARU
Duce bursele cu carul,
Toți studenții o stimează,
Sănătate îi urează.

Se cuvine să vă spun:
CONLUCRAREA-i lucru bun,
Căci DIRECȚIA FINANȚE
Nu prea are-aici restanțe
Și e în COLABORARE
Cu SECȚIA PLANIFICARE.
NATALIA lui CHISTRUGA
Leagă banii, strânge punga –
ȘEFĂ-i la PLANIFICARE
Pe BUGET și FINANȚARE:
Face planuri, socoteli
Și deviz de cheltuieli,
Și bilanțuri, și rapoarte –
Asta-i muncă mare, frate!
Îi dorim noi sănătate
Și succese mai departe.
Mai lucrează cu ardoare
În SECȚIA PLANIFICARE
Și TATIANA BOXANEAN –
ȘEF-ADJUNCT cu mult elan.
Să trăiești, Doamnă ADJUNCT,
La mai mare, la mai mult!

Ingineria Mediului (IM) este o specialitate ce se referă la protecția mediului înconjurător, protecția sănătății angajaților din mediul industrial, monitorizarea indicilor de poluare, analiza riscului de catastrofă și hazarde. Despre importanța și oportunitățile acestei specialități am discutat cu prof. univ., dr. hab., Iacob Bumbu și un grup de studenți de la specialitatea IM, FUA, Catedra de Ecotehnie, Management Ecologic și Ingineria Apelor UNESCO/Cousteau.

Prof. Iacob Bumbu: Catedra a fost fondată în cadrul FUA în 1997, având ca scop pregătirea inginerilor ecologi în domeniul protecției mediului. E un domeniu nou. În lume, pe linia universităților UNESCO/Cousteau, există doar 11 catedre de acest gen. Dar prioritatea e mare. Inginerii în protecția mediului se vor implica acolo unde există dereglări în protecție, poluanți, deșeuri, tehnologii învechite, având misiunea de a oferi soluții pentru protecția mediului înconjurător.

*Ingineria Mediului –
o șansă pentru un
viitor sănătos*

Oleg Vdovicenco: La facultate ni se oferă o bază teoretică bună în specialitate. Un vast material științific îl obținem de la profesorii-autori de lucrări științifice. De exemplu, manualul „Bazele ecologiei generale”, autor – prof. univ., dr. hab., acad. Iacob Bumbu. Laboratoarele se desfășoară în încăperi specializate de informatică, chimie analitică și microbiologie, dotate cu echipamentele necesare. Iar în laboratoarele de informatică, dotate cu internet, avem posibilitatea să comparăm sistemele de management de mediu din alte state.

Daria Roșca: O importanță deosebită o are practica de câmp la biologie și ecologie, care constă din efectuarea unor deplasări pe teren, unde luăm analize de sol, apă, aer, plante și le etichetăm. De asemenea, efectuăm excursii pentru a cunoaște flora și fauna Moldovei. Studiem plante medicinale, plante rare periclitare incluse în Cartea Roșie a RM. În a. III am efectuat practica la Grădina Botanică, unde am analizat plantele medicinale, am fost în rezervația Prutul de Jos, unde am analizat biota acestei rezervații și problemele ocrotirii lacului Belev, perspectivele de îmbunătățire ecologică. Personal am pregătit un material despre starea ecologică actuală a portului Giurgiulești, poluarea apelor și aerului, am propus metode de purificare a componentelor mediului ambiant.

Veronica Mihailova: Pentru mine, colaborarea în timpul practicii cu inspectoratul ecologic și cu administrația întreprinderii mi-a fost de mare ajutor. Am făcut practică și în satul natal Varnița, unde am făcut analize ale documentelor, stării deșeurilor, apei de la întreprindere evacuate în urma procesului tehnologic. Informația acumulată voi expune-o în teza de licență.

Eugeniu Ciocri: Exacerbarea problemelor de mediu, cum ar fi afectarea stratului de ozon, diversitatea biologică, desertificarea solului, schimbarea climei impune dezbaterile acestora la diferite foruri, inclusiv conferințele științifice studențești. În cadrul lor ne axăm pe identificarea principalelor consecințe ale anumitor probleme de mediu în diferite regiuni și în diferite situații, precum și implicările rezultate din partea specialiștilor IM. Conferințele științifice servesc o platformă ideală pentru elaborarea unor noi instrumente și mecanisme, implementarea cărora contribuie la ameliorarea problemelor de mediu la nivel local, regional, internațional. Baza conferințelor științifice de la FUA este fundamentată la seminar de către dirigenții noștri, acad. Iacob Bumbu. Lucrăm intens și asupra diverselor publicații, alături de conducătorii științifici, care ne recomandă literatura necesară.

Dumitru Savin: Este importantă și participarea la diverse simpozioane și conferințe internaționale. De exemplu, studenta Violeta Bulat a efectuat un stagiu în Elveția, iar Andrei Moldovan – în SUA. Personal am fost în Italia, unde, cunoscând limba italiană, m-am implicat în diferite expoziții, conferințe, proiecte ale studenților din Italia, am urmărit cum aplică ei materia de studii în practică.

Elena Golița, masterandă: În condițiile implementării sistemului Bologna, studiile de masterat îți desăvârșește pregătirea, te aprofundează în profesie. Aici ne aprofundăm cunoștințele dobândite în cadrul studiilor de licență, ne familiarizăm cu cele mai recente inovații în domeniu. Tânărul specialist trebuie să se perfecționeze continuu pentru a corespunde cerințelor pieței muncii la ora actuală și în viitor.

Școala este un lucru etern!

Pe 15 octombrie 2011 comunitatea didactică a UTM a avut fericitul prilej de a audia trei discursuri ce au excelat prin substanța lor științifică și culturală, rostite de trei mari personalități ale științei și culturii românești: Radu Munteanu, Adrian Graur, Nicolae Dabija, cu ocazia decernării titlului academic de Doctor Honoris Causa. Publicăm în continuare, în câteva serii, discursul prof., dr. ing. Radu Munteanu, rector al Universității Tehnice din Cluj Napoca, rostit la ceremonia dată.

Odată cu trecerea timpului ne dăm seama că viața este tot ce avem pentru a putea înfrunta veșnicia. Trăind, ne căutăm calea, colindând ne-numărate cărări, dar până la urmă ne întâlnim pe același drum ce amestecă marmura cu noroiul.

Școala este un lucru etern! Am senzația că pentru tot ce-i etern timpul nu există. El nu-și aruncă nicăieri ancora și nu are nici răsărit, nici apus. Pe țărnuțului nemărginit, valurile adună spectrul trecerii noastre ca într-un port în care debarcă patimi la marginea unui ocean în care se zbat pasiunile. Câtă dreptate avea Paul Valéry afirmând că miraculosul și pozitivul au contractat o uimitoare alianță! Cine-și imaginează sau caută fantasticul în afara realității, nu va descoperi decât un surrogat lipsit de emoție.

Așa gândind, fericirea în sens augustinian înseamnă să știi să-ți dorești ceea ce ai. Kant ne amintește că de fapt fericirea e un ideal al imaginației, nu al rațiunii. Lucrurile se pot vedea și altfel, gândindu-ne cât de fericiti eram în tinerețe, la vârsta minunatelor greșeli. Odată cu trecerea timpului nu le mai regretăm, dar nici nu le putem repeta. De fapt, bătrânețea e o trecere de la pasiune la compasiune și atunci foarte puține lucruri ne par absurde, fiindcă chiar dacă tinerii cred că bătrânii sunt nebuni, doar bătrânii știu din experiență că tinerii sunt nebuni – în tinerețe spuneam animat de dorințe, „o să vezi tu când voi avea 50 de ani”, am trecut de 50 și n-am văzut nimic, dar am înțeles alte lucruri...

Dacă de multe ori rațiunea se înșală, intuiția nu greșeste. Fiindcă ea alimentează iubirea și toate pasiunile noastre. Sistemele totalitare negă aceste forțe pozitive care ajută ființa umană și care de multe ori au influențat cursul istoriei. Pasiunea este legată de emoție și neprevăzut și chiar dacă purtătorul ei devine victimă, ea rămâne principalul nostru instrument de conservare.

Omul nu e vinovat că vrea aripi, că visează sau că nu se mulțumește cu ritualul memoriei, dar uneori el vrea să-și întoarcă fața de la marile întrebări pentru a-și negocia răspunsurile...

Acum, la începutul mileniului al treilea, ne aflăm într-o stare de criză profundă, globală. O criză complexă, multidimensională, ale cărei fațete ating fiecare aspect al vieții noastre. O criză de dimensiuni intelectuale, morale, spirituale. O criză de o amploare fără precedent în istoria omenirii. Chinezii, care au aplicat întotdeauna o perspectivă profund dinamică asupra lumii, având un simț acut al istoriei, par să fi fost conștienți de această conexiune profundă între criză și schimbare. Termenul folosit de ei pentru „criză” – *wei-ji* – e compus din caractere ce semnifică „pericol” și „oportunitate”, iar sociologii occidentali au confirmat această intuiție străveche.

Aceste schimbări fluctuante de valori și efectele lor asupra tuturor aspectelor societății, cel puțin în Occident, au fost schițate de sociologul Pitirim Sorokin într-o lucrare monumentală în patru volume, scrisă între 1937 și 1941, care ne sugerează: criza curentă nu este una obișnuită, ci una dintre marile faze de tranziție produsă în ciclurile anterioare ale istoriei. Declinul pa-

triarhatului, sfârșitul erei combustibililor fosili, schimbarea de paradigmă contribuie toate la același proces global. Deci aceasta este nu doar o criză a indivizilor, guvernelor sau instituțiilor sociale; e o tranziție de dimensiuni planetare. Ca indivizi, ca societate, ca civilizație și ca ecosistem planetar ne apropiem de punctul de cotitură.

Transformările culturale de asemenea magnitudine și profunzime nu pot fi prevenite. Dimpotrivă, acestea trebuie interpretate ca singura scăpare de agonie, prăbușire sau mumificare, urmând să dăm dovadă de o profundă reexaminare a principalelor premise și valori ale culturii noastre. Această viziune asupra naturii umane este în contrast pregnant cu cea a culturii noastre patriarhale, care a stabilit o ordine rigidă, distorsionând semnificațiile, dând bărbaților roluri de frunte și majoritatea privilegiilor în societate.

Aproape de un secol fiecare generație a avut perioade când pulberea nimicului a umplut nădejdiile, adică a dansat tango fără sentiment, chiar dacă totul furnică a deznădejde, cu puțină înțelepciune înțelegem că și o perioadă vitregă trebuie respectată, fiindcă ea apare ca o creație a omenirii nu a oamenilor, adică are suficiență legitimitate pentru a nu fi absurdă...

Fără să ne dăm seama, cultura te pune în cauză, arătându-ți limitele, șoptindu-ți că ești relativ, vulnerabil, obligându-te să fii modest. Dar tot ea îți descoperă infernul și-ți arată că de cele mai multe ori, el este în tine... Tot cultura ne arată câte primejdii ascunde o lume fără întrebările care se nasc pe stradă, printre amintiri sau pe malul mării și că în general nu mărturisim decât ce-am aflat de la viață, cu ajutorul inimii. Acest umanism ne apropie de gândirea lui Erasmus, învățatul curtat la vremea sa de toate capetele încoronate ale Europei, cel care a adus mari elogii inginerului și creatorilor de nou.

Personaj tăcut și enigmatic, Erasmus a preferat să trăiască la Basel, în Elveția, deși Carol Quintul i-a oferit o înaltă funcție la curte. Mai mult, pentru a-1 avea alături, Francisc I, care tocmai fondase „Colegiul Franței”, condus de prietenul lui Erasmus, Guillaume Budé – l-a asigurat în repetate rânduri de condiții strălucite. Iar Papa Iulian al II-lea i-a propus titlul de cardinal, în timp ce Henric al VIII-lea care-1 avea cancelar pe Thomas Morus, autorul celebrei Utopii, i-a întrecut în oferte pe ceilalți...

Erasmus a înțeles destinul, știind că viața plătește cu aceeași monedă toate demisiile morale, răutatea disimulată sau vocația de a disprețui. A mai înțeles că uneori vremurile devin prea largi, iar unii n-au anvergură sau că poți fi apostolul mereu, dar Isus niciodată. Mulți au lăsat după ei o dâră de sânge ce seamănă cu lumina verii, dar au aflat că nu trebuie să risipească nimic din darurile pe care le-au primit lucrând. La fel a gândit Erasmus când a scris „Elogiul nebulniei”, făcând un aspru rechizitoriu dogmatismului căruia îi opune credința personală...

Erasmus cunoștea opiniile lui Aristofan și Ovidiu, Cicero și Horațiu care susțineau că avem știința sau arta pentru a lupta, nu pentru a suferi, chiar dacă aripile corbilor planează asupra lor mereu. Fiindcă cel care suferă trăiește, iubește și speră, iar viața nu cere nimănui nebulnia de a ridica piramide, ci curajul de a avea încredere în ele. În „Elogiul nebulniei” Erasmus susține că „mai nebuni decât toți nebulni sunt inventatorii cărora nimic nu le poate răsplăti efortul și lipsa de somn” și că „nebulniei îi datorăm marile plăceri ale vieții și chiar simțim dulcea satisfacție de a ne bucura de nebulnia altora”.

Nebunia este probabil o boală. Dar boala nu e un sfârșit, ci doar un început și e cu atât mai

adâncă, cu cât e mai gros fardul așezat pe ea, acel strat care păcălește și face boala incurabilă. În veacul lui Erasmus, spectacolul în lumea publică a științei l-a dat conflictul lui Newton cu marele baron Gottfried von Leibniz. Miza era cel mai mare premiu al epocii și gloria inventării calculului diferențial și integral. Ce era acest „calcul diferențial” pentru care marii savanți se insultau public? Chiar și Regele alături de amanta sa Henrietta Howard, cu prințesa Caroline și întreg corpul diplomatic deveniseră interesați și discutau modalitățile de aplanare a disputei...

Contracandidatul lui Newton – Leibniz era unul dintre cei mai mari savanți-filosofi ai timpurilor moderne. La 6 ani începe să citească marea bibliotecă a tatălui său, profesor de filosofie morală la Universitatea din Leipzig, la 14 ani cunoștea toți marii clasici, iar la 26 de ani pune la punct un program oficial de Reformă a Sfântului Imperiu Roman, proiectează o mașină de calcul și realizează un plan pentru serviciile secrete ca să-i abată atenția lui Ludovic al XIV-lea de la atacurile sale asupra Renaniei, prin ademenirea sa la construirea Canalului de Suez. În 1673 este ales în Societatea Regală, la Londra, iar călătoriile europene l-au pus în contact cu Huygens, Spinoza, Malpighi și cu discipolul lui Galileo – Viviani sau cu misionarul iezuit Grimaldi care pleca la Beijing pentru a deveni matematician al curții chineze.

Frederic cel Mare îl numea pe Leibniz „o întreagă Academie în sine”, iar la 1700 Regele Prusiei fondează Academia din Berlin, care era de fapt creația lui Leibniz. Dar legătura crucială o are cu Societatea Regală din Londra – în 1712 un membru al acesteia îl acuza public pe Leibniz că-1 plagiază pe Newton în legătură cu inventarea calculului diferențial. Scandalul a continuat și după moartea lui Leibniz. Oricum, comitetul Academiei Regale îl găsește vinovat pe Leibniz. Gloria-i rămâne lui Newton până în 1852, când matematicianul Augustus de Morgan demonstrează că Leibniz a lucrat independent de Newton.

Au existat numeroase dispute asupra priorităților. Sunt de notorietate războaiele dintre Torricelli și Pascal, între Mouton și Leibniz sau între Hooke și Huygens. Cu cât pasul invențiilor și descoperirilor se întea, cu atât erau mai crâncene și mai frecvente disputele privind prioritatea.

Vechile dispute legate prin destin de știință continuă. James Watson în confesiunea sa „Dubla elice” din 1968 ne dă, în sfârșit, o sinceră și neprefăcută imagine a modului în care oamenii de știință uneltesc pentru faima priorității.

Va urma

Mai mănâți pe drumul drept,
Opriti la DEPARTAMENT,
La Domnul ION MOȚPAN,
Să-l urăm în noul an,
Că e ȘEF cu mari speranțe
Pe ECONOMII, FINANȚE,
Banii el gestionează
Și ne aprovizionează:
Utilaj, calculatoare,
Imprimante și motoare,
Cabluri, becuri, aparate,
Tehnică și multe alte.
Să trăiești, Dom-le MOȚPAN,
Sănătate-n noul an,
Dacă faci economie,
Să ne dai măcar o mie –
Suntem oameni gospodari,
Nu pretindem la dolari!

Vorba-i lungă, iarna-i rece,
Noi urăm, iar timpul trece.
Rămâi gazdă sănătoasă –
Noi plecăm la altă casă.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Toată lumea astăzi știe:
Cât e noaptea de târzie,
Fac studenții carte bună,
Când e beznă sau e lună.
De ai minte și dorință,
Astăzi poți să faci știință.
Să trăiască-n noul an
VALERIAN DOROGAN –
E PRORECTOR pe ȘTIINȚĂ
Și muncește cu silință.
Tânăr e, cu energie
Și beton la temelie
Și cu multă-nțelepciune
Face multe fapte bune.
E savant și profesor,
Are și-un laborator –
Microelectronică –
Pasiune cronică.
Cu studenții împreună
Fac ei azi știință bună:
Zi de zi – organizare –
Stagii, dar și cercetare,
Întruniri și seminare
Cu savanții de valoare
Și cu trudă, exigență
Ei obțin eficiență.
Inginer să fii, de vrei –
Generează noi idei:
Dacă nu e cercetare –
Buchiseala rost nu are!
Urați, bre, cu mult ean
La SERGIU ZAPOROJAN,
Că-i modest și înțelept,
ȘEF e la DEPARTAMENT.
Înfrățit e cu știința,
Cu talentul și silința,
Face muncă de valoare:
Proiectări, investigare,
Promovări și dezvoltare,
Salt în tehnologizare.
După multă lăudare
De pe pat stăpânul sare,
La în mână-o tocitoare
Și pe scări în beci dispare...
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Multă baftă și la anul
Pentru Doamna TATIANA –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT,
La Știință ține piept,
Face bună cooperare
Cu valori internaționale.
Să trăiești, Doamnă LUCINSCHI,
Încă mulți ani înainte,
Mult noroc și sănătate,
Multe gânduri luminate!
La MARIANA lui VRĂNCEAN,
Mare ȘEFĂ de PROGRAM,
Cântă cucul sus în ram
Pentru ea și pentru neam.
Să trăiești, stimată Doamnă,
Fii bogată ca o toamnă,
Tânără ca primăvara
Și duioasă ca vioara.
Să arăți pân-la Hotin
Pentru Domnul VALENTIN,
Pentru Domnul AMARIEI,
Că e om de omenie,
E PRORECTOR și savant,
De știință-i atașat:
Invitații și contracte
Cu marea străinătate,
Azi studenții au acces
La știință și progres:
Stagii, cursuri de formare,
Cercetare de valoare,
Concursuri internaționale
Cu Centre universitare.
Multă trudă și voință,
Asta zic și eu – Știință!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Multă baftă și la anul
Pentru Doamna TATIANA –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT,
La Știință ține piept,
Face bună cooperare
Cu valori internaționale.
Să trăiești, Doamnă LUCINSCHI,
Încă mulți ani înainte,
Mult noroc și sănătate,
Multe gânduri luminate!
La MARIANA lui VRĂNCEAN,
Mare ȘEFĂ de PROGRAM,
Cântă cucul sus în ram
Pentru ea și pentru neam.
Să trăiești, stimată Doamnă,
Fii bogată ca o toamnă,
Tânără ca primăvara
Și duioasă ca vioara.
Să arăți pân-la Hotin
Pentru Domnul VALENTIN,
Pentru Domnul AMARIEI,
Că e om de omenie,
E PRORECTOR și savant,
De știință-i atașat:
Invitații și contracte
Cu marea străinătate,
Azi studenții au acces
La știință și progres:
Stagii, cursuri de formare,
Cercetare de valoare,
Concursuri internaționale
Cu Centre universitare.
Multă trudă și voință,
Asta zic și eu – Știință!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Multă baftă și la anul
Pentru Doamna TATIANA –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT,
La Știință ține piept,
Face bună cooperare
Cu valori internaționale.
Să trăiești, Doamnă LUCINSCHI,
Încă mulți ani înainte,
Mult noroc și sănătate,
Multe gânduri luminate!
La MARIANA lui VRĂNCEAN,
Mare ȘEFĂ de PROGRAM,
Cântă cucul sus în ram
Pentru ea și pentru neam.
Să trăiești, stimată Doamnă,
Fii bogată ca o toamnă,
Tânără ca primăvara
Și duioasă ca vioara.
Să arăți pân-la Hotin
Pentru Domnul VALENTIN,
Pentru Domnul AMARIEI,
Că e om de omenie,
E PRORECTOR și savant,
De știință-i atașat:
Invitații și contracte
Cu marea străinătate,
Azi studenții au acces
La știință și progres:
Stagii, cursuri de formare,
Cercetare de valoare,
Concursuri internaționale
Cu Centre universitare.
Multă trudă și voință,
Asta zic și eu – Știință!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Multă baftă și la anul
Pentru Doamna TATIANA –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT,
La Știință ține piept,
Face bună cooperare
Cu valori internaționale.
Să trăiești, Doamnă LUCINSCHI,
Încă mulți ani înainte,
Mult noroc și sănătate,
Multe gânduri luminate!
La MARIANA lui VRĂNCEAN,
Mare ȘEFĂ de PROGRAM,
Cântă cucul sus în ram
Pentru ea și pentru neam.
Să trăiești, stimată Doamnă,
Fii bogată ca o toamnă,
Tânără ca primăvara
Și duioasă ca vioara.
Să arăți pân-la Hotin
Pentru Domnul VALENTIN,
Pentru Domnul AMARIEI,
Că e om de omenie,
E PRORECTOR și savant,
De știință-i atașat:
Invitații și contracte
Cu marea străinătate,
Azi studenții au acces
La știință și progres:
Stagii, cursuri de formare,
Cercetare de valoare,
Concursuri internaționale
Cu Centre universitare.
Multă trudă și voință,
Asta zic și eu – Știință!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Multă baftă și la anul
Pentru Doamna TATIANA –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT,
La Știință ține piept,
Face bună cooperare
Cu valori internaționale.
Să trăiești, Doamnă LUCINSCHI,
Încă mulți ani înainte,
Mult noroc și sănătate,
Multe gânduri luminate!
La MARIANA lui VRĂNCEAN,
Mare ȘEFĂ de PROGRAM,
Cântă cucul sus în ram
Pentru ea și pentru neam.
Să trăiești, stimată Doamnă,
Fii bogată ca o toamnă,
Tânără ca primăvara
Și duioasă ca vioara.
Să arăți pân-la Hotin
Pentru Domnul VALENTIN,
Pentru Domnul AMARIEI,
Că e om de omenie,
E PRORECTOR și savant,
De știință-i atașat:
Invitații și contracte
Cu marea străinătate,
Azi studenții au acces
La știință și progres:
Stagii, cursuri de formare,
Cercetare de valoare,
Concursuri internaționale
Cu Centre universitare.
Multă trudă și voință,
Asta zic și eu – Știință!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

La VASILIEV MARIA
Nu-ncețază veselia.
Și nu ținem în secret –
ȘEFĂ-i la DEPARTAMENT.
Multă lume o stimează,
Mulți prieteni o urează.

Viitor inginer

Inventator la doar 14 ani

„După ce finisez școala, vreau să devin inginer aeronautic. Inginerii au un salariu bun, în plus, această muncă este utilă pentru creier – atunci când inventezi, creierul gândește. Și nu este vorba de simple exerciții, ca la școală, ci este nevoie de o gândire analitică, complexă”.

Așa gândește un adolescent pasionat de radiotehnică, care, la 14 ani, a obținut Marele Premiu – pentru cea mai bună invenție prezentată de un tânăr inventator la Expoziția internațională „Infoinvent-2011”, desfășurată recent la Chișinău.

Nadâr Ciobanu studiază fizica și radiotehnică de la 11 ani, în cadrul Centrului de creație tehnică a elevilor

„Politehnic”.

Dispozitivul său este un analizator al liniilor telefonice, care are o lampă ce se aprinde atunci când cineva încearcă să intercepteze discuția sau chiar la o simplă intervenție a dispozitivelor

prin intermediul cărora poate fi ascultat telefonul. El spune că i-a venit această idee pentru că tatăl său lucrează la o companie de telefonie din republică.

Aceasta este prima sa invenție și prima expoziție la care a participat. În viitor, băiatul intenționează să se facă inginer și să devină un bun inventator.

„Îmi doresc să lansez niște proiecte legate de tehnologiile aeronautice. La expoziție am descoperit o companie care realizează tehnologii pentru cosmos și aș dori să lucrez la ei și să inventez diverse produse electronice”, spune tânărul inventator.

Nadâr a primit deja o ofertă pentru un stagiu de practică la firma dată. Iar imediat după închiderea expoziției a fost invitat să participe la un concurs similar în Georgia.

Fără PERFECȚIONARE
Nu-i progres și avansare,
În didactică-i stagnare,
În știință nu-i valoare.
Vin la perfecționare
Cadrele profesionale
Din școli profesionale,
Din colegii industriale,
Ingineri de larg profil,
Specialiști cu grad și stil,
Lectori vin din UTeMe –
Semănați Știință, bre!
Multe griji o ȘEFĂ are –
Asta-i perfecționare!
Să trăiești, Doamnă MARIE,
Cu noroc și bucurie!
Să munțiți cu mare spor,
Căci vă vine-n ajutor
METODISTA hărnicuță,
Ea pe leneși nu îi cruță,
Căci NATALIA POSTORONCĂ
Ne aduce azi norocul.
Pentru Doamna metodistă
Trageți brazde pân-la prispă,
Ca să crească grâu la vară
Și pe piatra cea de moară.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: -Hă-ă-!

În ȘTIINȚA MARE, frate –
Numai drumuri neumbrate.
Dacă ești nițel deștept,
Dacă ai cumva talent,
Cunoștințe capitale
Și idei originale
Și un car de stăruință –
Urcă-n barca cu Știință,
Ieși în largul zburciumat,
Înfrânază valul-înalt,
Ancorează lângă-o stâncă,
Să-ncerci marea de-i adâncă.
Noi suntem băieți de dobă,
Nu ne-ascundem după sobă,
Nu urâm la orice casă –
Doar la fetele frumoase
Și la Doamne gospodine,
Care munca își fac bine.
Să-nflorească-n noul an
Și LARISA BUGAIAN,
Că-i o Doamnă-adevărată
De ȘTIINȚĂ luminată.
Să aveți, Doamnă PRORECTOR,
Noi Programe și Proiecte
Pentru studii de valoare,
Pentru postuniversitare –
Masterat și doctorat,
Să prospere-al nostru Stat
Vă dorim s-aveți de toate:
Pâine, pace, sănătate
Și de cei apropiați
Mereu să vă bucurați.
Mereu sub a Cerului rază
Domnul să vă aibă-n pază.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-!

Opriiți plugul la stăpân
Și mai dați boilor fân.
Nu știți cine e stăpânul? –
E PRORECTOR, PAVEL SPĂNU,
Gospodar cum nu e altul,
Îl urează azi tot satul,
Căci el mare grijă are
De construcții, reparare:
Blocuri mari de instruire
Și cămine, și cantine,
Și rețele, și conducte:
Gaz, lumină, ape ducte,
Și căldură, și confort,
Plănuire și raport –
Cu echipa împreună
Roade bune ei adună:
Să trăiești în noul an,
Domnule AVERIAN!
Pentru Domnul TULGARA
Pân-la ziuă vom ura,
Că e ȘEF pe ingineri
Nu de azi și nu de ieri.
Trageți brazde roditoare
Și la Doamna DIRECTOARE,
La EMILIA lui FILIP,
Să ne toarne câte-un pic
De licoare-mpărătească
Chiar în oaza studentească.
Doamna NINA SOKOLOV
Știe legile prin somn,
Codul Muncii studiază
LEGEA MUNCII ea veghează,
Căci n-a fost nimic mai sfânt
Decât omul pe pământ.
Doamna NINA să trăiască,
Dumnezeu s-o ocrotească!
Urați bine, cum se cade
Și la PETRU lui PALADI,
Căci el mare grijă are
De CONSTRUCȚII CAPITALE.
Să trăiești, Domnule ȘEF,
La balercă să dai cep,
Taie iute un curcan,
Să urâm pân-la Iordan –
De mai dai ovăz la cal,
Facem lucrul capital,
Dacă torni de șapte ori –
Nu mai scapi de urători!
Să trăiască-n noul an
Și MARCEL al lui JOSAN.

Lansat pe 1 ianuarie 2009 pentru o perioadă de 3 ani, **Proiectul TEMPUS-JEP144544-2008** cu genericul „**Universitate – mediu economic**” a fost analizat sub toate aspectele de către reprezentanții a 6 universități din R. Moldova, AȘM, ministerelor Educației și Agriculturii și Industriei Alimentare din RM, diferitelor întreprinderi și organizații, dar și a unor universități din Franța, Belgia, Portugalia, Italia, Austria – actori ai acestui impunător consorțiu.

Reuniunea de totalizare „Dezvoltarea parteneriatului universitar cu întreprinderile din Moldova” s-a desfășurat pe 6-7 decembrie 2011, în incinta Universității Tehnice a Moldovei.

Contractorul **Proiectului TEMPUS-JEP144544-2008 „Universitate – mediu economic”** a fost dl **Jean Barloy**, prof., dr., Asociația universitară AGRENA, Rennes, Franța, Doctor Honoris Causa al UTM; coordonator – acad. **Ion Bostan**, rectorul UTM; coordonator operativ – dl **Petru Todos**, prim-prorector al UTM, prof. univ., dr.

Costul proiectului a atins cifra de 700 mii euro, cel mai înalt plafon din istoria de 30 de ani ale proiectelor TEMPUS în RM, bani veniți în majoritate din UE, dar și din RM. Aceste cheltuieli semnificative își au explicația în vastitatea de cuprindere a acțiunilor proiectului și în obiectivul fundamental al schimbării de optică în ceea ce privește rolul universităților în societate și parteneriatul lor împletit organic cu structura mediului economic, obiectiv impus de dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere, imperativul globalizării economice și culturale ce ia amploare. Un asemenea parteneriat între universitate și mediul economic este acumulat într-o mare măsură în cadrul țării din Uniunea Europeană, iar prin acest Proiect TEMPUS s-a căutat realizarea unei concepții similare și în R. Moldova.

Iată doar câteva exemple privind desfășurarea diferitelor activități în cadrul proiectului:

- Mobilități de formare – deplasări ale cadrelor didactice din RM în diferite universități ale UE în scopul preluării experienței (7 mobilități cu participarea a 63 de profesori).
- Seminare de formare în RM (7 – cu implicarea a 300 de cadre universitare).
- Seminare de totalizare în RM – 4.
- Seminare de totalizare în UE – 3.
- Mobilități ale studenților în UE – 6 masteranzi.
- Mobilități interne RM – 105 cadre didactice, 244 studenți.

Toate activitățile realizate în cadrul proiectului pe parcursul a 3 ani au avut drept țintă identificarea și dezvoltarea celor 3 responsabilități ale universității: *formarea inițială generală și profesională a studenților* (funcția clasică); *profesionalizarea studenților* – organizarea și desfășurarea unor activități ce ar ameliora angajarea

Proiectul TEMPUS „Universitate – mediu economic” la final

absolvenților în câmpul muncii; stabilirea unei colaborări strânse cu întreprinderile; asistență din partea universității pentru mediul profesional – transfer de cunoștințe prin formare continuă pentru diferitele categorii de specialiști de la întreprinderi și prin cercetare științifică apli-

– Institutul „Chișinău-Proiect”, **Marin Ciobanu** – Zona Economică Liberă Bălți, **Valentin Munteanu**, SA „Termocom”, Chișinău ș.a.

În alocuțiunile de totalizare a reuniunii dnii **Jean Barloy** și **Ion Bostan** au apreciat realizarea proiectului ca o reușită atât pe plan local în

cată cerută de mediul economic; *formarea incubatoarelor și centrelor de consultanță* cu privire la antreprenoriat.

Volumul extins de activități din cadrul proiectului a putut fi realizat prin divizarea tematică a acestora. Astfel, pe parcursul a 3 ani și-au realizat planurile tematice 4 Comisii specializate: Calitate, pertinența formării/instruirii; Profesionalizarea studenților; Transferul de cunoștințe în mediul profesional/economic; Antreprenoriat – crearea întreprinderilor/incubatoarelor de afaceri.

În cadrul seminarului și-au expus bogata experiență privind relația universitate-mediul economic prof., dr. **Joëlle Chancerel**, AGRO-CAMPUS QUEST, Rennes, Franța; prof., dr. **Paul Van Cauwenberge**, rector al Universității din Ghent, Belgia; prof. **Giancarlo Santoprete**, Universitatea Pisa, Italia; prof., dr. **Hussein Al Mohammad**, Universitatea din Aleppo, Siria; prof., dr. **Raymond Guillouzo**, directorul Institutului Francofoniei pentru antreprenoriat din Mauricie, Franța; prof. **Paolo Berni**, Universitatea din Pisa, Italia.

Reprezentanții RM au expus rapoarte consistente privind aplicarea multispectruală a proiectului: prof. univ., dr. **Petru Todos**, prim-prorector UTM; conf., dr. **Jorj Ciumac**, UTM; conf., dr. UTM **Andrei Chiciuc**, conducătorul Grupurilor/Comisiilor de lucru I și II ale proiectului; conf., dr. **Valentin Amariei**, conducătorul Grupului/Comisiei de lucru III a proiectului, prorector UTM; prof. univ., dr. hab. **Larisa Bugaian**, conducătoarea Grupului/Comisiei de lucru IV a proiectului, prorector UTM. De asemenea, au luat cuvântul și reprezentanți ai mediului economic: dnii **Sergiu Cepa** – Institutul Național de Standardizare și Metrologie, **Pavel Cazacu**

Moldova, cât și pe plan internațional în UE. Formularea concisă a impactului acestui proiect ar indica următoarele rezultate:

- Implementarea în universitățile din RM a unor schimbări organizaționale-funcționale: birouri și departamente de stagii, centre de formare continuă, centre de orientare profesională;
- Elaborarea și implementarea unor documente, politici și concepte de importanță strategică: ghiduri pentru practică, pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență și masterat, tehnici de căutare a unui loc de muncă etc.;
- Dezvoltarea și implementarea la UTM și în alte universități a unui dispozitiv efectiv de instruire antreprenorială (elaborarea programului de instruire, a manualului de antreprenoriat, crearea centrelor de consultanță antreprenorială);
- Crearea și echiparea unei platforme de tehnologie alimentară (cost total – cca 5 mil. lei, inclusiv cca 2,5 mil. lei din creditele proiectului).

Proiectul a luat sfârșit, iar ideea lui de bază – parteneriatul universitate-mediul economic – se dezvoltă și se perfecționează în continuare. Conexiunea universitate-întreprindere este o obligație, o necesitate.

* * *

O informație amplă privind realizarea Proiectului TEMPUS-JEP144544 a fost prezentată și la ședința Consiliului Rectorilor din 23 decembrie 2011. Prin această diseminare informativă a proiectului s-a urmărit a stimula toate universitățile din RM să promoveze ideile de parteneriat cu mediul economic – părghie eficientă de ridicare a calității pregătirii tinerilor specialiști conform cerințelor Procesului Bologna.

La uzina „Etalon” a UTM a fost inaugurată o Platformă tehnologică alimentară

În cadrul reuniunii de totalizare a Proiectului TEMPUS-JEP144544 s-a produs și inaugurarea unei Platforme de tehnologie alimentară, amplasată în incinta uzinei „Etalon” a UTM din str. Burebista, 7, mun. Chișinău.

În prezența unui public numeros de studenți și profesori de la Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară (FTMIA), facultate direct responsabilă de funcționarea acestei minifabrici de procesare a cărnii și lapteului, rectorul UTM **Ion Bostan**, prim-prorectorul UTM **Petru Todos** și profesorul FTMIA **Boris Carabulea**, responsabil pentru lucrările de construcție și înzestrare tehnică, au oferit detalii privind menirea acestui obiectiv important al Proiectului TEMPUS.

Cheltuielile de 1 milion 350 de mii de lei suportate pentru reconstrucția vechiului edificiu subliniază amploarea și importanța obiectivului propus. Deoarece platforma tehnologică va avea menirea de a oferi și o instruire teoretică și practică pentru studenți, masteranzi și doctoranzi în condiții semiindustriale, tot aici a fost amenajată și o sală de studii, o sală de conferințe, o sală multimedia, laboratoare de microbiologie și pentru analize fizico-chimice.

În total această minifabrică cu suprafața de peste o mie de metri pătrați este concepută pentru producerea unor loturi mici, pentru agrement sanitar și autorizare pentru comerț.

Platforma tehnologică de la Etalon, ea fiind numită și „Centru de instruire și transfer tehnologic în industria alimentară” va avea o misiune multilaterală. Ea va fi drept model pentru apariția unor minifabrici rurale. Ea va fi o bază pentru pregătirea antreprenorială și tehnologică a persoanelor care doresc să se

antreneze în afaceri de acest gen, or se știe că la sate asemenea afaceri pot și trebuie să apară, deoarece nișa procesării cărnii, lapteului și a altor alimente acolo este foarte largă pentru dezvoltare.

Centrul dat va servi și pentru cursuri de formare continuă a specialiștilor din domeniul industriei alimentare.

Întregul cost al acestei platforme atinge cifra de cca 5 milioane lei – parte pe baza finanțării din Proiectul TEMPUS, parte din finanțările locale din RM.

AȘM a contribuit la cheltuieli cu peste un milion de lei, iar faptul se explică și prin multiplele programe de cercetări științifice ce se vor petrece pe baza platformei dat. În acest sens dl Gheorghe Duca, președinte AȘM, prezent la inaugurarea a rostit cuvinte de încurajare pentru succesele de viitor a Platformei Tehnologice de la UTM care face o sănătoasă punte de legătură cu mediul economic, fapt foarte important pentru RM.

Un excelent suport al Platformei date va fi Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară cu tot arsenalul său științific și didactic.

PREMIU MUNICIPAL PENTRU TINERI CERCETĂTORI UTEMIȘTI

Cinci tineri cercetători de la Catedra „Teoria Mecanismelor și Organe de Mașini” (șef - **Vale-riu Dulgheru** prof. univ., dr. hab.) au devenit laureați ai Premiului Municipal pentru Tineret pentru anul 2011, compartimentul „Știință și tehnică”. Domeniul de cercetare al tinerilor utemiști - **elaborarea și cercetarea sistemelor mecanice de conversie a energiilor eoli- nă și hidraulică** - este unul foarte actual pentru R. Moldova, care importă 95% din resursele energetice necesare.

Laureați ai Premiului Municipal-2011 din partea UTM sunt frații gemeni **Radu și Oleg Ciobanu**, lectori universitari, tineri cercetători științifici și inventatori, deținători a 10 brevete de invenție, coautori ai vol. IV al monografiei „Antologia Invențiilor” (2011), având o bogată experiență în elaborarea, proiectarea, fabricarea, asamblarea și montarea sistemelor de conversie a energiilor regenerabile. Tânărul cercetător, lector universitar **Iulian Malcoci** a obținut o bună pregătire profesională în prestigioasa Universitate Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, este titularul unei discipline de bază în pregătirea inginerescă - „Teoria Mecanismelor

și Mașinilor”, coautor al monografiei nominalizate mai sus, coautor de manuale, inventator și un promițător cadru didactic. Doctoranzii **Radu Crudu și Marin Guțu**, versați în softurile

și interesante, cum sunt cercetarea și creativitatea tehnică.

Premiul Municipal pentru Tineret în domeniul științei, tehnicii, literaturii și artelor a

de modelare și simulare a interacțiunii fluide- lor cu solidele, prin cercetările lor, scurtează calea uneori prea lungă, în special în profilul mecanic, de la idee la implementare.

Indiscutabil, este un real succes al tinerilor cercetători în domeniul deosebit de dificil, dar

fost instituit în 1997 de către Direcția pentru problemele tineretului și sportului și este de- cernat de Ziua Internațională a Studenților. În cele 14 ediții ale concursului au participat peste 500 de tineri, dintre care 120 au obținut titlul de laureat.

Rețea universitară în științe aplicate și economice

Pe 8 și 9 decembrie 2011 la UTM a avut loc lansarea Proiectului 516597-TEMPUS-1-2011-1-FR cu genericul: „Crearea unei rețele unive- rsitare tematice în științe aplicate și economice în Moldova”.

Inițiatorii proiectului sunt Ministerul Edu- cației, mai multe universități din țară și de pe- te hotare, Ministerul Tehnologiilor Informațio- nale și Compania Endava.

Partenerii proiectului din RM vor fi 9 uni- versități - UTM, USM, ASEM, UASM, USMF, UCCM, US Bălți, US Cahul, US Comrat, ministe- rele Educației și Tehnologiilor Informaționale

a învățământului superior, dar și de a verifica corespunderea metodei e-learning cu exigen- țele formării în domeniul științelor ingineresti și economice.

În cadrul proiectului va fi creată o platfor- mă tehnologică comună și o rețea numerică interuniversitară. Vor fi promovate cunoștințe (metode, tehnici) pentru elaborarea cursurilor on-line pe grupe disciplinare. Se va efectua testarea cursurilor on-line la ciclul de licență și de masterat (secția cu frecvență la zi și cu frec- vență redusă, cca 6000 studenți).

În rezultatul implementării proiectului va

elaborării și implementării cursurilor on-line; va fi elaborat un set de cursuri-pilot pe diferite domenii, care vor fi aplicate la toate unive- rsitățile partenere. Toate acestea pentru a îmbu- nătăți calitatea procesului de predare, prin asi- gurarea tuturor materialelor pentru studiere și impunerea unei discipline de instruire, atât pentru studiul cu frecvență redusă, instruire continuă, cât și pentru studiul la zi.

Se preconizează ca și prin acest proiect să fie sporit prestigiul universităților din R.Mol- dova.

Proiectul va avea o durată de 3 ani (15 octombrie 2011 - 14 octombrie 2014). Pen- tru RM este foarte important de a construi o formă de învățământ on-line/la distanță, dată fiind situația socială și tehnică nouă, când în- vățământul cu frecvență redusă se amplifică, iar mulți studenți de la studiile cu frecvență la zi au deja și câte un loc de muncă. Învățămân- tul la distanță este agreeat și de specialiști, care, prin formarea continuă, își perfecționează pre- gătirea sau îmbrățișează o profesie nouă etc. Iar sub aspect tehnic un învățământ la distanță este posibil în RM.

În cadrul ședinței de lansare a proiectului și-au împărtășit bogata experiență reprezen- tanți ai mai multor universități din Occident: prof., dr. **David Caramella** de la Universita- tea Pisa, Italia; prof., dr. **Adrian Adăscăliței** de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, România; **Elena Lopez-Colmenero** de la Uni- versitatea Santiago de Compostella din Lugo, Spania; prof. **Sergiu Ivanov** de la Universita- tea din Craiova, România; prof., dr. **Christophe Gudennec** de la Universitatea Agrocampus Ouest, Franța; prof., dr. **Louis Roginski** de la Universitatea Rennes II din Franța.

Proiectul se află deja în derulare și primele mobilități ale unor grupuri de specialiști deja au avut loc.

și Comunicațiilor, SRL Endava, iar partenerii din partea UE vor fi universitățile Agrocampus Ouest, Rennes I și Rennes II din Franța, Gand din Belgia, Santiago de Compostella din Lugo, Spania, Pisa din Italia și UT „Gh. Asachi” din Iași, România.

Scopul proiectului este de a promova testarea e-learning ca o metodă de avansare

fi creată o rețea interuniversitară, cu o infra- structură modernizată, capabilă să susțină eficient platforme moderne de studiu on-line; un centru tehnologic, înzestrat cu calculatoare, aparat audio/video, asistate cu soft modern de producere a cursurilor on-line eficiente și atractive pentru studenți. De asemenea va fi instruită o echipă de profesioniști în domeniul

Instruirea practică ajută studenții să corespundă cerințelor pieței

Schimbul de informații și dez- voltarea tehnolo- giilor - premi- zele schimbării în R. Moldova - începe din băncile școlare. Acum câțiva ani era simplu să atragi studenți interesați de do- meniul TI, însă mai dificil era să elaborezi un program de studii pentru a-i face atractivi pen- tru angajatori. Asistența inițiată de Proiectul Creșterea Competitivității și Dezvoltarea În- treprinderilor (CEED) și continuată de CEED II, a permis studenților să obțină cunoștințe noi și abilități practice pe care să le poată aplica după absolvire.

În 2006, CEED a comandat un studiu priv- ind decalajul dintre abilitățile solicitate și cele oferite pe piață, prin care s-a stabilit că instrui- rea TI oferită de vendori internaționali, cum ar fi CISCO, ar fi o cale rapidă și eficientă pentru a obține aptitudinile cerute de angajatori. Cu susținerea CEED s-a reușit stimularea colabo- rării dintre universitățile locale și Academia CISCO Networking din Chișinău, deschisă în 2008. Academia oferă studenților posibilitatea de a obține cunoștințe și experiență practică în rețele, care îi ajută să fie mai cotați pe piață.

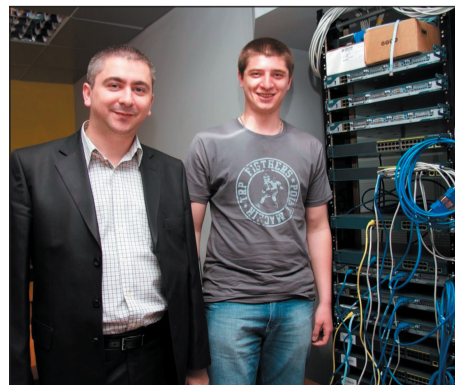
Instructorul **Dinu Țurcanu** a adus curricu-

lum-ul Academiei CISCO Networking la Uni- versitatea Tehnică din Moldova, unde i-a pre- dat și lui **Andrei Ghergeleaș**, un student care a progresat și a avansat esențial în carieră prin intermediul acestui curs de instruire. La facul- tate, Andrei era un student cu un nivel mediu al notelor, iar în cadrul Academiei s-a dovedit a fi printre cei mai buni. Ca și mulți colegi ai săi, tânărul caută oportunități de a învăța ceva nou. Toți cei 10 studenți înmatriculați în 2009 la cursurile CISCO CCNA au susținut examenul de absolvire, iar 7 dintre ei au fost angajați imediat de către importante companii de TI din Moldova. Succesul lor a contribuit la disemi- narea impresiilor pozitive despre program. În 2010 numărul studenților înmatriculați în program s-a triplat, iar în 2011 a fost de 90 pe- soane.

Dacă mai devreme Andrei nu era sigur ce cale va alege după facultate, acum cunoștin- țele obținute și notele înalte i-au asigurat un loc de muncă într-o companie TI de top în Moldova - MoldTelecom. La interviurile cu angajatorii, majoritatea întrebărilor s-au axat pe principiile pe care Andrei le-a înșușit la cur- surile CISCO. Peste patru luni de la angajare el a fost promovat la funcția de lider de echi- pă. „Dacă nu aș fi urmat cursul CISCO, nu aș fi obținut job-ul acesta. În munca pe care o fac

aplic practic toate abilitățile și cunoștințele obținute în cadrul cursului CISCO CCNA”, spu- ne Andrei. El dorește să-și continue instruirea profesională, deoarece în condițiile evoluției vertiginose a TI certificarea CISCO ar putea deveni doar o condiție minimă.

Elaborarea unor programe de studii ba- zate pe practică și racordate la actualitatea mediului economic oferă studenților abilități corespunzătoare cerințelor pieței muncii și le deschide uși către industria TI, încurajează dezvoltarea afacerilor la nivel național și con- tribuie la prezența R. Moldova pe harta inter- națională TI.

Casa el ne luminează,
Viața el ne ușurează.
Să trăiești, Domn' INGINER,
Răbdare să ai de fier,
Sănătate - cât se poate,
Urători încă vreo șapte!
SERGIU COVACI - cine-l știe -
Inginer de meserie.
Mereu are grijă mare
Pentru blocuri de-nvățare -
Reparări de calitate -
Face lucru pentru șapte.
Pentru grijă-i mulțumim,
Sănătate îi dorim!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-ii!

Țineți calea înainte
Că miroase a plăcinte,
Și legați boii la par,
La BLOCUL ALIMENTAR.
Câte fete mândre-n sat,
Toate-aici s-au adunat,
Gospodine ne-ntrecute
Fac bucatele plăcute,
Aromate și gustoase,
Cum nu sunt în alte case.
VERA TOMA - cine-i oare? -
Cea mai mare bucătară,
Cea mai bună gospodină,
Cea mai harnică albină,
ȘEFĂ pe alimentare.
Mult respect, stimată Doamnă,
Ca un strugure de poamă,
Ca o floare din grădină,
Ca o rază de lumină.

Opriiți la BLOCUL CENTRAL
Și mai dați ovăz la cal,
Trageți plugul la fereastră,
Urați la MĂȘUȚA noastră -
Hârniciuță, zâmbitoare
Și mereu stăruitoare.
Pentru MĂRIOARA GHIMP -
Toate florile din câmp!
Trageți brazda îndesat,
Că mai este de urat.
La UȘASTENCO ELENA
Mii de păsări fără jenă
Îi tot cântă în grădină,
Căci e mare gospodină:
Ne servește, ne zâmbește,
Viața ea ne îndulcește.

Să trăiești, Doamnă ELENĂ,
Mândră ești ca o Sirena,
Care cântă-n nopți cu lună,
Când pe mare nu-i furtună.
Iată încă o LENUȚĂ,
Dulce ca o albinuță,
Hârniciuță, muncitoare,
Cât e zâmbet de crăiasă.
La ELENA VASIAN
Cântă cucul în castan,
Și-i vestește mult noroc,
Că-i stăruitoare - foc!

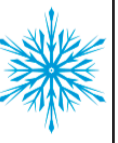
Mai opriiți la BLOCUL ȘASE,
Să urăm în dosul casei,
La NADEJDA lui MELENTI,
Care-i ȘEF pe alimente,
E amabilă, duioasă
Și cu zâmbet de crăiasă.
Mult noroc Doamnei NADEJDA,
Căci la ea-i toată nădejdea!
Astăzi în alimentare
Multă lume muncitoare:
Bucătari și servitoare,
Cadre auxiliare

Trudesc ziua cu ardoare,
Să ne facă bunăstare:
După masa de bucate
Îți vin gânduri luminate.
Și de nu le-am zis pe nume -
Ne-nchinăm cu plecăciune.
Pentru stăruință-n muncă -
Toate florile din luncă!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-ii!

Opriiți plugul la hotar,
La CENTRUL universitar,
Să-i urăm de sărbătoare,
Căci ei fac un lucru mare,
Să primim o INFORMARE
În PROFESII ORIENTARE.
Să arăți bine pământul
Și la Domnul SERGIU DĂNTU,
Domn' DIRECTOR să trăiască,
Dumnezeu să-l ocrotească,
Roade bune să rodească,
Faima CENTRULUI să crească!
Să mai zăbovim o clipă,
Căci lucrează în echipă
Cu Domnul DECAN ION
Al lui NEGRU brav fecior.
A studenților FORMARE,
Selectare, promovare -
E un lucru de valoare
Și răspunderea e mare.
Promovăm olimpiade,
Să avem la carte roade,
Practici și stagii active,
Stimulare și motive
Și concursuri creative,
Și dezbateri formative
Cu victorii de valoare -
Asta zic și eu - FORMARE!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-ii!

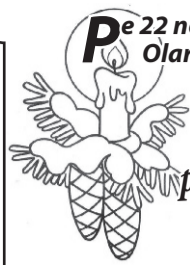

La MICȘANȘCHI NICOLAE
Fierbe vinul în butoaie,
Iar stăpânul pân-la zori
Tot așteaptă urători.
Toți aici de zor lucrează,
Pe studenți îi promovează,
Absolvenții angajează.
Concurența-i la putere,
Piața muncii carte cere!
Facultatea nu-i plimbare
Pe medean și trotuare –
E toceală pân-la zori
Cu trei rânduri de sudorii!!!
Să trăiești, Domn' NICOLAE,
Să alegi grâul de paie,
Să ne faci sămânța bună,
Care-n țară rod adună.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Noi urăm în astă seară
la CATEDRA MILITARĂ,
Șef e NICOLAE PETRICĂ –
rdonat și fără frică.
Să trăiești, Domn' GENERAL!
Mai dă nuște fân la cal,
Am venit să vă arăm,
Și curaj să vă urăm,
Sănătate cât mai multă,
Iară ani – măcar o sută!
Cu echipa împreună
Faceți astăzi carte bună:
Zi de zi ne educați
Patrioți adevărați –
Tactica de luptă cere
Bărbăție și putere,
Multă inițiativă
Și gândire creativă,
Cunoștințe militare,
Chibzuință și răbdare –
Toate noi le însușim,
Țării de folos să fim.
Nouă – grade militare,
Țării – scut de apărare!
Mai sunați din zurgălai
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Iarna-i grea, omătu-i mare,
Multe „cozi” studentul are,
„Cozi” frumoase – din belșug
Pentru balul de la club.
Sufflă vântul cât ce poate –
Noi urăm la SINDICATE,
Căci la ALEXEI, măi frate,
Eu mă simt ca în cetate:
Interesul el ne poartă
Și ne apără de soartă,
Și de bine ne învață,
De folos să fim în viață.
Disciplina-i pe prim-plan
Fără bici și Cal Bălan.
Ai venit la Facultate –
Lasă lenea și fă carte!!!
Balul de boboci, de vrei –
Vii la Domnul ALEXEI.
Totul face el cu spor:
Premii, muzică, decor,
TeVeCe organizează –
Toată lumea se distrează.
La control mereu el ține
Curățenia-n cămine:
El concurs organizează,
Cu cadou ne premiază
Pentru cameră-model,
Așa-n viață este el –
Bunul nostru PREȘEDINTE,
Grijuliu ca un părinte.
Să trăiești, Domn' ANATOL,
Să aveți în muncă spor,
Pentru „Ghid” vă mulțumim,
Sănătate vă dorim!
Mai sunați din zurgălai
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Foaie verde de trifoi,
Noi arăm la POCAZNOI.
Foaie verde, bob de linte,
Noi urăm la PREȘEDINTE.
Să trăiești, Dom-le ION,
Să nu zbori din pom în pom –
Ieși afară din cămară
Cu vin bun din poamă rară
Și cinsteste urătorii,
Căci acuși ne-apucă zorii.
Să trăiești, Domn' PREȘEDINTE,
Încă mulți ani înainte.
Dacă vrei până la vară
Noi te facem Șef de Țară.
Cu probleme și nevoi
Noi venim la POCAZNOI.
Cu răbdare el ne-ascultă,
Ne învață și ne-ajută,
Cu cadouri pentru noi
Vine Domnul POCAZNOI
Și la orice sărbătoare
El ne face masă mare.
Ajutor la veterani
El acordă an de an.
Când se naște-un copilăș –
Vine el ca un nănaș
Cu cadouri de valoare
Și cu multe ajutoare.
Sănătatea când te lasă,
Iar de viață îți mai pasă –
Tu te duci la SINDICAT
După ajutor și sfat.
Cu răbdare foarte multă

Pe 22 noiembrie 2011 a avut loc prima ședință a Comitetului pentru Securitate și Sănătate în muncă (CSSM), (președinte – Efm Olaru, conf., dr., șef catedră SAV). Comitetul a examinat și aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea CSSM în cadrul UTM, pe care îl publicăm în continuare.

REGULAMENTUL privind organizarea și funcționarea Comitetului pentru Securitate și Sănătate în muncă în cadrul Universității Tehnice a Moldovei

1. Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă (CSSM) este o subdiviziune structurală de sine stătătoare, formată prin ordinul rectorului UTM, pe bază de paritate și se supune nemijlocit rectorului sau persoanei împuternicite.

2. CSSM asigură colaborarea dintre angajator și lucrători în vederea identificării măsurilor privind securitatea și sănătatea salariaților la locul de muncă, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

3. CSSM (constituit în baza Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10.07.2008 și Contractului Colectiv de Muncă pe anii 2011-2013) își desfășoară activitatea în colaborare cu alte subdiviziuni ale UTM, Comitetul sindical și organele locale de supraveghere și control în domeniul SSM, conform planului aprobat de conducerea UTM

4. Sarcinile principale ale CSSM:

4.1. Perfecționarea permanentă a condițiilor de muncă, prevenirea traumatismului de producție și a bolilor profesionale, îndeplinirea Hotărârilor de Guvern, altor acte legislative și normative în domeniul SSM.

4.2. Implementarea experienței avansate și a rezultatelor cercetărilor științifice în domeniul SSM privind activitățile de protecție și de prevenire a riscurilor profesionale.

4.3. Realizarea controlului permanent asupra condițiilor de muncă, nivelului de securitate și sănătate la toate locurile de muncă și la toate nivelurile ierarhice din cadrul UTM.

5. Atribuțiile CSSM:

5.1. Efectuează analiza stării și a cauzelor traumatismului de producție și a bolilor profesionale, elaborează împreună cu serviciile corespunzătoare ale UTM măsuri de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, organizează implementarea acestor măsuri.

5.2. Organizează activitatea privind certificarea locurilor de muncă, perfecțază procesele verbale privind condițiile nocive de muncă și le înaintează conducerii UTM spre aprobare, conform Contractului Colectiv de Muncă, art. 47.

5.3. Examinează și înaintează propuneri privind planul de protecție și prevenire.

5.4. Monitorizează realizarea planului de protecție și prevenire în domeniul SSM, inclusiv alocarea mijloacelor financiare în acest scop.

5.5. Examinează chestiuni privind selectarea, procurarea, întreținerea și utilizarea echipamentelor de lucru, de protecție colectivă și individuală.

5.6. Propune măsuri de amenajare a locurilor de muncă.

5.7. Examinează cererile angajaților privind condițiile de muncă și modul în care își îndeplinesc atribuțiile lucrătorii desemnați.

5.8. Urmărește modul în care se aplică și se respectă actele normative de SSM, măsurile dispuse de inspectorul de stat al muncii, precum și modul în care este asigurată egalitatea între femei și bărbați, în ceea ce privește securitatea și sănătatea lor la locul de muncă.

5.9. Examinează propunerile lucrătorilor privind prevenirea riscurilor profesionale, îmbunătățirea condițiilor de muncă.

5.10. Analizează cauzele accidentelor de muncă, înaintează propuneri pentru prevenirea

acestora.

5.11. Efectuează verificări privind aplicarea instrucțiunilor de SSM.

5.12. Acordă ajutor în organizarea procesului de instruire a angajaților în domeniul SSM.

5.13. Acordă ajutor subdiviziunilor UTM la elaborarea și revizuirea instrucțiunilor de SSM.

5.14. Examinează raportul scris, prezentat Comitetului de către conducătorul unității cel puțin o dată pe an, cu privire la situația SSM, la

acțiunile care au fost întreprinse și la eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul de protecție și prevenire pentru anul următor.

6. Drepturile CSSM:

6.1. Să controleze starea condițiilor de muncă în toate subdiviziunile UTM și să înainteze prescripții obligatorii pentru executare privind înlăturarea neajunsurilor depistate, care pot fi anulate doar prin dispoziția scrisă a conducătorului instituției.

6.2. Să interzică exploatarea mașinilor, utilajului și executarea lucrărilor pe anumite sectoare, dacă acestea periclitează viața și sănătatea lucrătorilor sau poate conduce la avarie sau alte incidente, anunțând despre acest fapt conducerea UTM.

6.3. Să atragă, cu acordul conducerii UTM, specialiștii corespunzători din alte subdiviziuni la efectuarea controalelor privind starea securității și sănătății la locurile de muncă.

6.4. Să ceară și să primească de la reprezentanții subdiviziunilor UTM materiale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă, să ceară lămuriri scrise de la persoanele care au admis încălcări ale regulilor și normelor de securitate, a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă.

6.5. Să ceară de la conducătorii subdiviziunilor înlăturarea de la executarea lucrărilor a persoanelor care nu au permisiune la lucrările respective sau încalcă grav normele și regulile de securitate, instrucțiunile de SSM. Aceste cerințe se execută în mod obligatoriu.

7. Drepturile membrilor CSSM:

7.1. Să aibă acces liber la toate locurile/posturile de muncă.

7.2. Să solicite și să primească de la angajator informații despre situația SSM.

7.3. Să examineze la ședințele comitetului rapoartele angajatorului despre îndeplinirea obligațiilor acestuia în domeniul SSM.

7.4. Să facă propuneri privind elaborarea planului de protecție și prevenire în domeniul SSM.

Comitetul studențesc și pedagogic social al căminului nr.3/4, dl Vasile Carastan, și-au propus să aducă în viața studenților un suflu nou, organizând o serie de excursii, al căror scop este extinderea ariei de cunoștințe. Astfel, pe 25 septembrie 2011 a fost organizată o excursie la compania „Vitan-ta”, pe 24 noiembrie – la pivnițele de la Brănești, iar pe 1 decembrie – la Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din mun. Chișinău, Stăuceni.

În cadrul acestor excursii am acumulat cunoștințe noi, dar și impresii de neuitat. La „Vitan-ta”, de exemplu, am fost inițiați în procesul de fermentare, prelucrare, îmbuteliere și păstrare a berii. Pivnițele de la Brănești ne-au impresionat atât prin tehnologiile avansate implementate în procesul de producție, cât și prin dimensiuni: se întind pe o suprafață de 75 ha, evident, am reușit să vizităm doar o mică parte a acestora. Iar în cadrul Colegiului Național de Viticultură și Vinificație am fost surprinși de faptul că atât fabrica, cât și colegiul au câte un muzeu, unde sunt expuse colecții de vinuri unice, diverse mărci produse de-a lungul anilor, machete tehnologice, medalii și distincții obținute la diverse expoziții și saloane, documente importante, precum și unelte vechi care dezvăluie aspecte mai puțin cunoscute ce țin de producerea și servirea vinului.

Fiecare excursie finaliza cu degustări alese: de bere – la „Vitan-ta” și de vinuri spumante – la Brănești și la Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău.

În urma acestor excursii am putea afirma cu mândrie: viața studenților UTM include nu doar ore și examene, dar și multe momente ce vor lăsa amprente plăcute în istoria anilor de studenție.

Cristina CIUHNENCO, FCGC, a. II, gr. DP-1018

Studenția nu e o rutină

Pe 2 decembrie 2011, studenții FTMIA și Filiei Francofone „Technologies Alimentaires” au avut plăcerea de a fi prezenți la lansarea cărții „Din tainele poeziei europene” scrisă de Ioan Hanganu, filolog, pedagog, istoric, filozof.

Cartea înserează versuri selectate din literatura universală și autohtonă în două compartimente: Din constelația poeziei europene și Constelația poeziei românești. Este un adevărat ghid pentru amatorii de poezie, poezia română

Tainele poeziei

integrându-se perfect în contextul literaturii europene și celei universale.

Discursul dlui Ioan Hanganu a fost o adevărată pledoarie adusă poeziei. Autorul le-a vorbit studenților despre genialitatea poezilor români, importanța cunoașterii istoriei și literaturii autohtone, îndemnându-i să respecte istoria neamului și să păstreze cu grijă vestigiile trecutului.

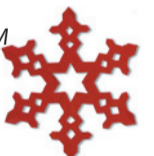
Din partea tuturor studenților exprim sincere mulțumiri Bibliotecii FTMIA pentru organizarea acestei formidabile întâlniri literare.

Felicia PETRAȘCO,
studentă a. I, Filiera Francofonă „Technologies Alimentaires”, FTMIA

Examnat și aprobat la ședința CSSM din 22 noiembrie 2011

Elaborat: E. Olaru,
președinte CSSM

Dumitru Ungureanu –

Dumitru Ungureanu s-a născut la 9 ianuarie 1942 în com. Mingir, jud. Lăpușna. A absolvit Facultatea de Inginerie Sanitară a Institutului de Inginerie Civilă din Kiev în 1963, a susținut doctoratul în specialitatea „Alimentări cu apă și canalizări” la Institutul de Inginerie Civilă din Sankt-Petersburg, devenind doctor în științe tehnice în 1971.

De atunci este cadru didactic la Institutul Politehnic Chișinău, actualmente Universitatea Tehnică a Moldovei: 1972-1984 – șef al Catedrei „Alimentări cu apă și Canalizări”, concomitent fiind decan al Facultății de Construcții (studii cu frecvență redusă); 1994-2011 – prorector al UTM.

A fost inițiatorul deschiderii specialității „Ingineria mediului” și a Catedrei UNESCO/Cousteau. Este membru al Asociației Inginerilor de Instalații din România, al Consiliului tehnico-științific din cadrul Asociației Române a Apei, membru titular (academician) al Academiei Naționale de Științe Ecologice.

În cei 48 de ani de activitate a obținut toate calificările profesionale specifice institutelor de proiectare și cercetare, desfășurând paralel cu activitatea didactică și științifică o bogată activitate inginerască și de cercetare științifică de specialitate. A consultat și coordonat numeroase proiecte pentru lucrări ingineresti de alimentare cu apă și canalizări în localitățile din Moldova și a condus peste 30 de teme de cercetare cu caracter aplicativ. A avut numeroase stagii și misiuni de serviciu în Polonia, România, Cehia, Ungaria, Franța, Germania, Suedia și SUA.

Este conducător de doctorat, sub conducerea D-sale au susținut teze de doctor în științe tehnice 4 ingineri. A publicat peste 200 de articole și comunicări, 3 manuale, 2 monografii, are peste 20 de brevete de invenții, pe care le-a prezentat la diferite saloane de invenții naționale și internaționale, obținând medaliile de aur, argint și bronz, diplome de excelență.

Anatol Balanuță

Dr. **Anatol Balanuță**, dr., prof. univ., șeful Catedrei Enologie a Facultății de Tehnologie și Management în Industria Alimentară a UTM, a contribuit esențial la formarea imaginii moderne a vinificației din Moldova.

Născut la 18 decembrie 1941 în com. Șoldănești, raionul Rezina, într-o familie de oameni harnici și onești, care au știut să-i cultive dragostea față de carte, în 1958 a absolvit cu medalie de argint școala medie din Șoldănești. În 1960 este înmatriculat la Facultatea de Chimie a Universității de Stat din Chișinău, transferată în 1964 în cadrul Institutului Politehnic proaspăt întemeiat. În 1965 își finalizează studiile și răspunde invitației de a rămâne la catedră – inițial în calitate de cercetător științific inferior, apoi de lector asistent și lector superior.

În 1968-1971 face aspirantura la Institutul Unional de Viticultură și Vinificație „Magaraci”

Aniversări

Petru Dumitrașcu –

Petru Dumitrașcu s-a născut la 24 decembrie 1941 în s. Pânășești, r-nul Strășeni. Și-a făcut studiile la școala medie din Strășeni, apoi la Colegiul de Construcții din Chișinău pe care l-a absolvit în 1962. După absolvirea cu mențiune în 1970 a Facultatea de Construcții a Institutului Politehnic din Chișinău, a fost repartizat în funcție de asistent la Catedra Urbanism și Arhitectura Clădirilor Industriale și Civile. În 1975 a susținut cu succes teza de doctor în tehnică la Institutul de Construcții din Leningrad.

În 1975-1981 a activat în funcție de lector superior și conferențiar la Catedra Construcții Arhitectonice din cadrul FUA. În noiembrie 1981 a fost ales șef al Catedrei Construcții Arhitectonice, iar în 1983 a fost decan al Facultății de Construcție, secția studii cu frecvență redusă. După lichidarea acestei facultăți, în septembrie 1988 a fost numit prodecan al FUA, unde activează până în prezent.

A elaborat 1 manual, 2 monografii și este autor al peste 40 articole și rezumate științifice în domeniul Rețelelor de Transport și Căilor de Comunicație. A participat la numeroase stagii, simpozioane, conferințe internaționale din Franța, România, Rusia.

Sub conducerea D-sale au fost elaborate și susținute zeci de teze de licență și master. Este conducător de doctorat în domeniului căilor de comunicații. Pe parcursul celor 42 de ani de activitate în cadrul UTM, paralel cu munca didactică și managerială desfășoară o activitate bogată de cercetare științifică de specialitate. A participat în calitate de conducător, consultant la realizarea numeroaselor proiecte, studii și elaborări în domeniul rețelelor de transport.

Cu prilejul împlinirii onorabilei vârste de 70 de ani, colectivul Facultății de Urbanism și Arhitectură exprimă, cu profund respect, sincere felicitări, marcând fructuoasa activitate științifică, didactică, umană a jubiliarilor și dorin-du-le importante realizări și în continuare. La Mulți Ani!

din Ialta, sub conducerea dr., prof. V. I. Nilov, iar în 1974 susține teza de doctor (candidat) în științe la Institutul de Tehnologii Alimentare din Moscova. În 1976 este ales șef al Catedrei de Vinificație, în fruntea căreia, cu o pauză între 1987-1997, se află și azi. În 1978 obține gradul didactico-științific de conferențiar universitar, iar în 1995 – titlul de profesor universitar.

A contribuit esențial la formarea corpului de specialiști din filiera vinicolă a RM și alte țări, în special din CSI. La catedra pe care o conduce au fost pregătiți peste 50 de doctori în tehnică; 8 doctori habilitați; 1 academician al AȘM și 1 academician al Academiei Italiane. Absolvenții catedrei și-au susținut tezele de doctor atât în RM, cât și în Rusia, Ucraina, Italia, Franța. Sub conducerea D-sale au fost elaborate 6 teze de doctor în științe tehnice, rezultatele cercetărilor lor fiind implementate în sectorul real sub formă de instalații și tehnologii moderne de vinificație. Are la activ 18 brevete de invenție, participări la foruri internaționale în Bulgaria, Franța, România, Rusia, Ucraina, SUA, peste 200 de lucrări științifice. În

1986 editează manualul „Tehnologia vinurilor albe de masă”, este unul dintre autorii „Cărții vinificatorului”, editată la Catedra Enologie în 1993. A fost membru al colegiului de redacție la Enciclopedia Viticulturii. În 1989 devine Laureat al Premiului de Stat, iar în 2004 este nominalizat în lista persoanelor VIP din Moldova în domeniul științei. Este membru permanent al redacției revistei „Viticultura și Vinificația R. Moldova”, membru al Comisiei Centrale de Degustare și membru al Comitetului Tehnic al Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Îl felicităm cu prilejul împlinirii frumoasei vârste și îi urăm sănătate, bucurii, noi realizări întru refacerea numelui de altădată a vinurilor moldovenești. La mulți ani, profesore!

Grigore MUSTEAȚĂ,
conf. univ., dr., Catedra Enologie, UTM

Colaborări Internaționale

Pe 4 iulie 2011, la Universitatea „Ovidius” din Constanța, România a fost lansat proiectul „Program de masterat sub egida Rețelei Universităților de la Marea Neagră în domeniul managementului surselor energetice regenerabile”. Rețeaua Universităților de la Marea Neagră (RUMN), reprezintă cea mai importantă organizație de cooperare inter-universitară din zona Marii Negre – 114 universități-membre din 12 țări. RUMN coordonează activitățile de cooperare academică în domeniul dezvoltării durabile în cadrul inițiativei ONU „Academic Impact”.

Prezentul proiect a fost inițiat în cadrul Programului Sinergia Mării Negre, lansat de Comisia Europeană cu scopul de a promova o politică specială adresată regiunii și dezvoltarea de parteneriate în vederea implementării unor reforme de substanță în țările riverane Mării Negre. În cadrul lansării oficiale a acestei inițiative, la Conferința Ministerială de la Kiev din 14 februarie 2008, Ministerul Afacerilor Externe al României a invitat mediul academic la realizarea de parteneriate în vederea stimulării și promovării programelor comune de cooperare regională care au ca scop dezvoltarea regiunii Mării Negre, cu efecte benefice în regiune și în afara ei. Ca o primă inițiativă în acest sens, MAE și-a exprimat sprijinul pentru inițierea unui program de masterat în domeniul surselor energetice regenerabile.

În acest context, sub egida RUMN a fost realizată o platformă de cooperare între Universitatea „Ovidius” din Constanța, România, Universitatea Tehnică a Moldovei, RM, Universitatea Tehnică din Varna, Bulgaria, Universitatea Națională Taurida, Ucraina, Universitatea Tehnică Istanbul, Turcia și ENEA – Agenția Națională pentru Tehnologii Noi, Energie și Dezvoltare Economică Durabilă – Italia, pentru conceperea unui program comun de studii de masterat cu titlul „Managementul Surselor Energetice Regenerabile”.

Proiectul a fost aprobat pentru finanțare în 2010, având ca titular de proiect Universitatea „Ovidius” Constanța, în parteneriat cu Universitatea Națională Taurida, Ucraina, **Universitatea Tehnică a Moldovei, RM, Universitatea Tehnică Varna, Bulgaria, Universitatea Tehnică Istanbul, Turcia și ENEA – Agenția Națională Italiană pentru Tehnologii Noi, Energie și Dez-**

voltare Economică Durabilă din Italia, în cadrul Programului Operațional Comun de Cooperare în bazinul Mării Negre 2007-2013 proiectul „BSUN Joint Master Degree Program on the Management of Renewable Energy Sources – ARGOS”, contract 1.3.1.66334.127 MIS-ETC 277 nr. 44553/8.06.2011, cu o valoare totală de 229.999 euro, contribuția financiară a UE fiind de 206.998 euro. Director de proiect – prof. univ., dr. ing. **Eden Mamut**.

Prin acest proiect se urmărește realizarea unui parteneriat regional puternic și intensificarea cooperării între universitățile partenere prin implementarea unui Program comun de Masterat în domeniul Surselor Energetice Regenerabile pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a regiunii.

În cadrul UTM există 2 programe de masterat care au tangență cu sursele regenerabile de Energie – programul de masterat „Energie și Mediu”, FEn, în cadrul căruia studiază 20 de studenți, și programul de masterat „Ingineria Sistemelor de Conversie a Energiilor Regenerabile”, în cadrul căruia studiază 7 persoane.

Proiectul ARGOS va include o serie de activități după cum urmează: evaluarea și armonizarea curriculumului cursurilor Programelor de Masterat dedicate managementului surselor energetice regenerabile derulate în cele 5 uni-

versități participante la proiect, dezvoltarea de cursuri comune pentru acest program de masterat, desfășurarea de activități comune care să includă schimb de bune practici, seminare și studii de caz folosind tehnologiile de tip e-învățare și facilitățile tehnologiilor informatice.

Rezultatul final al proiectului va consta într-un pachet de module de cursuri acordate de toate cele 5 universități partenere, fiecare curs având stabilită structura, conținutul, ghidul profesorului care prezintă metodologia de proiectare și organizare a activităților, îndrumări metodologice și tehnici de evaluare a rezultatelor studenților. Structura modulelor de curs va constitui un standard de referință pentru fiecare dintre cele 5 universități și va fi însoțită de procedurile de asigurare a calității pentru programul de studii.

În cadrul proiectului sunt prevăzute mobilități ale studenților și cadrelor didactice organizarea unei Scoli de Vară și realizarea tezelor de masterat în cotutelă.

Programul de masterat va fi pus la dispoziția universităților din regiune și poate fi replicat pentru universități care au activități similare.

Informații suplimentare: <http://www.bsun.org/argos/>

Sindicatul te ascultă
Și îți dă o îndreptare
La odihnă și tratare.
Dacă n-ai apartament –
Adresează-te direct
Chiar la Domnul PREȘEDINTE,
Ca să fii inclus în liste.
Prețu-i rezonabil, frate,
Asta zic și eu – dreptate!
Vinu-i bun și-i „Za degeaba” –
Noi urăm, ne facem treaba.
Cum gătim licoarea toată –
Mai urăm încă o dată.
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Să trăiască și la anul
NICOLAE MOGOREANU,
Să trăiască la mulți ani
Fără teamă de dușmani.

Inventiv și înțelept
ȘEF e la DEPARTAMENT
Pe RESURSELE UMANE
La un preț de milioane.
Difuzează informare
Privitor la angajare,
La concediu, transferare,
La contract și anulare.

Codul muncii – la putere,
Omul muncii – o avere.
Să trăiești, Domnule ȘEF,
Ia mai toarnă și fă chef,
Căci de când n-ai mai turnat
Tot pământul s-a uscat
Și-i greu tare de arat,
Chiar și noi am înghețat.
Astăzi la DEPARTAMENT
Toți lucrează „în pachet”:
ȘEF-ADJUNCT – MARTIN NADEJDA –
Este omul de nădejde.

Ea pe toți ne informează
Și ca cealaldea lucrează
Azi la CLAUDIA lui TĂTARU
Documente vin cu carul,
De studenți ea grijă are
Până la finalizare.

Cu TATAROVA, măi frate,
Azi e ordine în toate!
Să trăiești, stimată Doamnă,
Să ne mai vedem la toamnă,
Când se coace poama-n vie,
Fierbe vinul de țarie,
Moldovenii câte trei
Se adună la bordei.

Vom ura până mâine seara
La MARINA TĂBĂCARU.
Cancelaria conduce,
Vești din lume ne aduce,
Vin scrisorile cu sacul,
Că nici nu mă duce capul
Cum le-aș da de capăt oare,
Dar MARINA salvatoare
Mai întâi ea le sortează,
Apoi le înregistrează,
Procedura-i migăloasă,
Când de ordine îți pasă.

Pentru muncă cu ardoare
Îi aducem câte-o floare
Și-o urare mai aleasă,
Dacă ne-a pofti în casă.
Sănătate și noroc,
Și la iarnă-n vatră foc!
Azi la DREAHLĂ, la MARIA,
Noi urăm cu bucurie,
Căci e ȘEFĂ la ARHIVĂ,
Disciplina ea cultivă,
Ordine – ca la armată,
Căci a fost participantă
În războiul cel tiran
Tocmai în Afganistan –
Ne-nchinăm, Doamnă MARIE,
Cu-un buchet de iasomie.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: – Hă-ă-i!

Anticamera, măi frate –
E pridvorul din Cetate.
Opriți plugul pe movilă,
La LUCICA lui UNTILĂ,
S-o privim cu admirație,
Că-i frumoasă ca o floare.
Jur că mai frumoasă față
N-a mai fost pe-aici vreodată!
E modestă, muncitoare,
Cultivată, zămbitoare:
Cine și pe cine-asteptă –
Te îndrumă, te îndreaptă
Pe adresa respectivă:
La Senat sau la Arhivă,
Cancelarie, decan
Sau Departament de Stat –
Căci LUCICA totul știe
Și-i mereu la datorie.
După-atâta laudare
LUCIA din fotoliu sare,
O cafea ne pregătește,
Cu bomboane ne-ndulcește,
Ne zămbește cu măsură –
Asta zic și eu – cultură!

Arăți bine pe ogor
La ION al lui SOBOR –
Specialist de forță, frate,
Inginer cu multă Carte,
Cu gândire creativă –
Energie-alternativă:
Vântul, apa curgătoare

Și căldura de la soare –
Multă muncă și silință –
Asta zic și eu – știință!
Să trăiești, Dom-le SOBOR,
Ia mai adă un ulcior,
Să cinstim pentru Senat,
Că și-aici ești laudat:
Ordine de zi, votare,
Hotărâre, redactare,
Ajustare și păstrare –
E un lucru de valoare.
Suflă vântul sus, în nuc,
Ia intrați la Domn' CHICIUC –
Șef e la Departament,
Cu nume de Management,
Domn' ANDREI, sănătate,
Și succes la calitate!
ȚICUL STELA să trăiască,
Domnul să o ocrotească.
Vrei tu studii la distanță,
SAVA DIANA, elegantă,
Te așteaptă, te îndrumă
Ca să meargă lucrul strună.
Pentru Calitate, frate
Mai beți vin pe săturate,
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

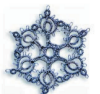
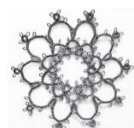

Sănătate-n noul an
Îi dorim Doamnei STRATAN.
Noi la Doamna ZINAIDA
Vom veni și cu colinda,
Că e bună DIRECTOARE
La BIBLIOTECA mare,
Bine sistematizată
Și chiar informatizată,
Catalog de selectare –
Numai electronizare.
Internet – dacă dorești –
Ca aici nu mai găsești!
Prin donație de carte
Fondurile-s complete:
Numai titluri nominale –
Circa două milioane! –
Cu așa comoară, frate,
E păcat să nu faci carte!!!
Pentru Doamna GEORGETA
Zboară caii ca racheta,
Să-i aducă pân-la zori
O căruță de bujori.
Să trăiești, Doamnă ADJUNCT,
Că aici nu punem punct!
Pentru OLGA lui CERNEV
Toată lumea face chef
Și cinstește din pahare
Vinul bun la sărbătoare.
Să-nflorească-n noul an
TATIANA lui SUMAN.
Sănătate și noroc,
Și la iarnă – un cojoc!
La DABIJA, la DIANA,
Vin se dă cu damigeana.
Eu beau vinul cu pelin,
La DIANA mă închin.
Noi la GĂSCĂ VALENTINA
Vom ara toată grădina,
Vom sădi floare de luncă,
Fericire să-i aducă.
Iată altă OLGĂ, frate –
Să-i dorim noi sănătate.
Pentru OLGA MOȘNEGUȚU
Legăți caii la căruță,
Ca să-i zicem o urare
Chiar aici, la masa mare.
Azi la LILIA lui POPOV
Cântă cucul sus în pom,
Să-i aducă fericire,
De la Domnul – ocrotire.
Pentru bibliotecare
Turnați vinul în pahare
Și doriți-le noroc,
Că la lucru-s – numai foc!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Urăm și fără caviar,
La „Mesager Universitar”
Ziar mai bun ca el – mai rar!
Pentru echipa Mesager
Trageți brazde pân-la cer
Vă dorim s-aveți de toate:
Mult noroc și sănătate,
Masa plină de bucate
Și iertare de păcate.
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Mănați bine, măi băieți,
Să urăm la Facultăți.
Nu vă spun o nouitate:
Rector azi al Facultate
Este chiar Decanul, frate –
Și la hățuri, și la roate:
Muncă de colaborare
Cu savanți din lumea mare.
Mediul Economie, frate –
Azi e o prioritate:
Utilaj și înzestrare
Pentru săli, laboratoare,

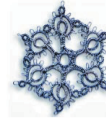
Practică și promovare,
Stagii, trening, angajare
Pentru tineri absolvenți –
Așa-i piața, măi băieți!
Mână, Gheorghe, boii, bre,
Să urăm la FeReTe.
Pentru RADIOTELECOM
Să împodobim un pom,
Să-i urăm cum se cuvine
Pe bărbați și gospodine,
Pe studenți și domnișoare
Profesori și profesoare,
Cadre auxiliare,
Toată lumea muncitoare,
Care umărul își pune,
Să avem succese bune.
Azi avem la Facultate
Profesori cu multă carte,
Cu știință avansată
Și cultură elevată.
Fac studenții carte bună,
Rodul muncii ei adună:
Inginer în Telecom –
Onorat în lume om,
Inginer și manager
Binecuvântat de Cer,
Inginer – constructor mare
Pentru electronizare –

O profesie de ai,
Duci o viață ca în Rai!
Să trăiești, Dom-le DECAN,
Noi succese-n noul an!
Vă urăm cu bucurie
Pentru sfat și omenie
Și mereu te vom stima,
Și cu drag te vom ura.
Domn' ANDRONIC, cine-l știe,
E savant cu temelie,
Pedagog și inginer,
Are har venit din cer,
Spirit organizator,
Iscusit conducător:
Știe lumea să unească,
Tot ce-i bun să-i reușească.
Domn' ANDRONIC – om stimat,
Mâna dreaptă-n Rectorat:
La Admitere e ȘEF,
Deși nu e mare chef:
Ziua de probleme-i plină,
Cerne grăul de neghină,
Documente avizate,
Întrebări nenumărate –
Lumea trebuie stimată,
Legea cere respectată.
Multstimat Domn' SERGHEI,
Mută cușca lui Grivei,
Sapă-un metru, poate – doi,
Dacă vrei, săpăm și noi,
Scoate traista cu dolari
Și împarte-i la plugari –
Ceată noastră e aleasă –
Nu urăm din casă-n casă –
Doar la oameni gospodari:
La decani, parlamentari,
La savanți de viță rară
Și la Președinți de Țară.
Să trăiască-n noul an
Doamna SILVIA GANGAN,
Prodecane e cu silință,
Cea mai mare pe Știință.
Facultatea, astăzi, frate,
Nu-i azil de caritate,
Școală nu-i de meserii
Cu distracții la chindii –
Cu răbdare și silință
Fac studenții și știință.
De mai multe ori în an
Doamna SILVIA GANGAN
Pentru noi organizează
Cu cercetători de vază
Întâlniri și conferințe
Cu discuții în știință,
Stagii, formări, debate
Cu prelegeri, referate,
Asta zic și eu, că-i Carte!
Ar fi fost mare păcat,
Dacă noi n-am fi urat
Prodecanele pe educație
Fără el nu e creație!
E o Doamnă mult stimată,
De studenți agreată.
Exemplară, grijulie
Ca o floare în câmpie,
E SOROCIN SERAFIMA,
Harnică precum albina –
Dumnezeu să-i facă parte
De noroc și sănătate!

Atestări, orar, restanțe –
Sesiuni de rezonanță –
Fără prodecane, măi frate,
Nu mai faci față la carte!
Să ai parte-n noul an
NICOLAE DRĂGUȚAN
De noroc și sănătate,
Și bunuri aristocrate!
Să urăm noi și alături
La LUCREȚIA NEMERENCO
Fericire, sănătate,
Să vă reușească-n toate!
La fără frecvență, frate,–

Domn' FINCIUC e șef în toate,
Dom-le prodecane, sănătate,
Bani în plus – măcar jumate!
Gingașe, armonioase,
Politicoase și sfătoase
Ca LENUȚA, MAIA, TAMARA
Nu găsești în toată țara:
Îndreptări, certificate,
Orice – cu amabilitate.
Bursele împart corect,
Doar să fii tu eminent.
Mult stimat METODISTE,
Sunteți FENOMENALISTE –
Doar cu zâmbetul pe față
Să vă știm întreaga viață!
Fără Fizică model
Nu devii tu inginer!
Dom-le RUSU să trăiești,
Pe studenți să-i instruiști,
Legi, formule, teoreme,
Experimente și fenomene.
Dlui ALEXANDRU, sănătate,
Și studenți buni la carte!
Nu e țară și nici om
Să nu aibă un telefon –
La mulți Ani, Dom-le BEJAN,
Avansare-n noul an,
Fericire, mult noroc,
Și vin bun în poloboc.
La telecomunicații, frate,
Se face doar bună carte!
Îndemnați în brazdă boii:
Și oprți aici, la SOE.
Pentru NISTIRIUC, măi frate,
Adunați-vă-n cetate,
Căci e Om de omenie –
Toată lumea las-să știe.
Te învață SDH,
Să pui fibră în oraș,
STM, SONET, IP
Fără ele nici o zi.
Îi dorim noi sănătate
Și respect în Facultate!
Electronica-i știință,
Ea e mama biruinței!
Pentru Doamna ȘESTACOVA
Vom ura toată Moldova,
Căci e Doamnă mult stimată,
Profesoară-adevărată!
De discipoli agreată,
La CPAE – fortăreață!

Să trăiești, Dom-le AVRAM,
Fericire-n noul an,
Să ne-nveți despre antene,
Reparare și modeme,
Și standarde, și rețele,
Satelit și GSM.
Pentru catedre, frățioare,
De la mic și pân-la mare,
Pentru decanat, măi frate,
Lasă vorba la o parte,
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Criză-n Țară, n-avem bani –
Unde dai – numai ȚURCANI.
Pentru Domnul NICOLAE
Am adus un car cu paie:
Zice lumea curioasă,
Că va fi iarna geroasă...
Să trăiești, Dom-le DECAN,
Sănătate-n noul an!
Astăzi multă lume știe
Cum să faci ECONOMIE:
Business, marketing, profit,
Și reclamă, și credit,
Cum să fii antreprenor,
Cum să ai în viață spor.
Știu, că-aici, la Facultate,
Tinerii fac bună carte.
Vă dorim s-aveți de toate:
Mult succes la Facultate,
În familie – bunăstare,
Iar în suflet – împăcare.
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Să arăm în noul an
La ION al lui STRATAN,
Să-l urăm de sănătate,
De succes să aibă parte.
ENERGETICA, măi frate,
Are azi prioritate.
Să trăiești, Dom-le DECAN,
Roade mari s-aveți pe lan,
Facultatea să-nflorească,
Lanul Cărții să rodească.
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Trageți brazde măi băieți,
Și la Domnul TOPOREȚ.
Azi construcția prosperă,
Case bune ne oferă.
Să înveți aici e bine:
Pui o piatră – banul vine.
Domnul VICTOR să trăiască,
Facultatea să-nflorească
Și la anul care vine

Să ne auzim de bine!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Să trăiască Domnul SPÂN!
Că-i DECANUL și stăpânt...
Cu INDUSTRIA UȘOARĂ
Poți să-mbraci întreaga Țară.
Facultatea să prospere,
Măine Țării să ofere
Ingineri de calitate
Pentru urbe, pentru sate.
Pentru Domnul CONSTANTIN
Să-nchinăm paharul plin!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Noi construcții – peste tot,
Toată lumea vrea confort.
Oprți la ARHITECTURĂ,
Să rostim o urătură:
Dom-le CALOS, ieși în prag,
Să te mai urăm cu drag,
S-aveți multă sănătate,
Că aici se face Carte,
Să aveți multă răbdare
Și la anul prosperare!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Arați bine sus, pe lot,
La MECANICĂ, TRANSPORT,
La VASILE CARTOFEANU,
Care prețuiește banul.
Să trăiești, Dom-le DECAN,
Că nu ne-am văzut de-un an,
Iar măine-i Sfântul Vasile
Și vom sta vre-o șapte zile –
Taie porcul și găina,
Să-ți arăm toată grădina.
Mult noroc și sănătate,
Și progres la Facultate!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Oprți boii în grădini,
La CONSTRUCȚII de MAȘINI.
Dom-le TOCA ALEXEI,
Ieși în tindă, dacă vrei,
Să-ți urăm noi sănătate
Și în beci să ai de toate,
Că aici la Facultate
Fac studenții calitate.
La mulți ani să ne trăiești,
La anul să-ntineriți!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Trageți plugul mai la vale,
Că miroase a părjoale
INDUSTRIE ALIMENTARĂ.
Te-aș ura pân-măine seară,
Căci tu azi hrănești o Țară
Și faci viața mai ușoară.
Domn' REȘITCA să trăiască,
Pe studenți să-i instruiască,
Iar în anul care vine
Să muncim încă mai bine!
Mai sunați din zurgălăi
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

INFORMATICA-i Știință,
Nu înveți de n-ai silință.
Cea mai mare Facultate,
Unde fac studenții carte,
Însușesc CALCULATOARE,
Fac știință de valoare.
Domnul BALMUȘ e DECAN –
Sănătate-n noul an,
Căci e muncă mare, frate,
Să conduci o Facultate!
Mai sunați din clopoței
Și strigați cu toții: - Hă-ă-i!

Vă rugăm pe Dumneavoastră,
Să primiți urarea noastră –
Iar de nu v-am zis pe nume –
Ne-nchinăm cu plecaciune,
Doamne, Domni și Domnișoare,
Profesori și profesoare,
Cadre auxiliare,
Toată lumea muncitoare –
Să aveți succes în toate,
Mult noroc și sănătate,
Numai gânduri luminate,
Să vă facă Domnul parte
De mai multă voie bună
Cu familia-mpreună.
De e bine sau e greu –
Nimic – fără Dumnezeu!
Astăzi am plăcere mare,
Că v-am zis a mea urare
Și cu voi paharul plin
Pentru UTeMe închin.

Editor – Universitatea Tehnică a Moldovei.

Echipa redacției: Marina Romanciu (redactor-șef) – 67441732, 79755352, Leonid Buiuc (corespondent) – 32-55-01, 79598165
Dorian Saranciu (fotograf) – 79412277, Viorica Ostaș-Tofan (design) – 69499516.

E-mail: romelina@list.ru

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998. Tiparul: Editura „PRAG-3”

Comanda: 2460

Tiraj: 2200